

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 123 490, 350 600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 22.

bb 1. a jövő év elején megkezdik a felszíni vízmű 2-es lépcsőjének és a 4-es számú főnyomóvezetéknek építését - további terv: a horányi csökut-rendszer kialakítása

i nbj/gg-lm vg

1963. november 22.

Budapest vízigénye rendkívül gyorsan növekszik. 1955-ben csucsfogyasztás idején körülbelül 660 000 köbméter vizet fogyasztott a főváros, 1963-ban már 776 000 köbmétert és 1970-ben várhatóan - 900 000 köbméterre lesz szükség. két lehetőség kínálkozik a fejlesztésre: a felszíni vízmű továbbépítése, vagy a horány körüli új csökut-rendszer kialakítása. a szakemberek megállapították, hogy mindkettőre szükség lesz, csupán az a kérdés, hogy melyiket építsék meg előbb.

az érvek a felszíni vízmű 2-es lépcsőjének mielőbbi kialakítása mellett szólnak, mert a felszíni vízmű a Duna vízállásától függetlenül „termeli” a vizet. éppen ezért a fővárosi tanács - egyetértésben az országos tervhivattal és az országos vízügyi főigazgatósággal - úgy határozott, hogy januárban megkezdik a felszíni vízmű 2. lépcsőjének építését. a tervek szerint ezt a munkát 1965 végére fejezik be és utána - összesen 200 000 köbmétert ad a felszíni vízmű, sőt „vizinség”, idején esetleg 250 000 köbmétert.

a hatalmas mennyiségű víz „szállítására”, vagy ez év decemberében, vagy jövő év elején megkezdik a 4. számú főnyomóvezeték fektetését, amely az újpesti főteleptől a keleti pályaudvar környékéig húzódik. az új főnyomóvezetékét 1965 nyarára készítik el.

a felmérések szerint 1980-ban körülbelül 1,200.000 köbméter lesz a főváros vízfogyasztása nagy nyári melegekben. ennek biztosítására időben meg kell tenni az előkészületeket. egyik megoldásként kínálkozik, hogy horány-surány magasságában a szentendrei szigeten csökutrendszerrel építsenek ki, továbbá csáposkutakat mélyítsenek és gravitációs csőrendszerrel hozzák Budapestre a vizet. a lehetőségeket már tanulmányozzák a szakemberek. szükséges azonban további új víznyerő területek felderítése, s az erre vonatkozó kutató munkához is hamarosan hozzálátnak./mti/

bb 2. új otthont kap a lengyel olvasóterem

i di/hmé-lm sr

1963. november 22.

március végére a népköztársaság utja és a majakovszkij utca sarkán elkészül a lengyel olvasóterem új otthona, összesen 700 négyzetméter alapterületen kiállítási, - mozi-, hangverseny és előadóterem várja majd egyebek között a látogatókat. a népköztársaság utja új otthona lengyel-tadeusz iskerka - és magyar - fábri ottó, valamint mináry pál - építészek tervei alapján készül. helyiségeiben megnyílik a lengyel nanglemez, kotta, bélyegkülönlegességek boltja, amelyben ezenkívül népművészeti tárgyakat, albumokat, lengyelországi utikalauzokat és térképeket is árúsítanak./mti/

--

bb 3. tíz hónap - 16 500 látogató

i di/hné-lm sr

1963. november 22.

a 14. kerületi népfront klub rendezvényei között ugyyszólván mindenki talál kedvére valót. ezekben a napokban nevelési és jogi tanácsadás, az irodalombarátok körének összejövétele, klubest és számos más esemény várja az érdeklődőket. az év első tíz hónapjában 16 500-an vettek részt a népfront ismeretterjesztő előadásain, valamint kisebb-nagyobb irodalmi és művészeti rendezvényein. a látogatók számát az év végéig 20 000-re szeretnék kerekíteni./mti/

--

bb 4. hogyan kell tárolni a hegyaljai bort?

vid j-lm ká

1963. november 22.

a tokajhegyaljai állami pincegazdaság mádi palackozóüzeme szállítja a nemes hegyaljai borokat, a száraz és édes számorodnit, valamint az aszút a reprezentatív vendéglátóipari üzemeknek. a szakemberek több alkalommal tapasztalták, hogy a borokat nem tárolják megfelelő módon, s emiatt minőségük romlik, a hegyaljai borok jellegzetes illata és aromája nem jelentkezik olyan intenzíven. a szakemberek most végiglátogatják azokat az üzemeket, amelyek nagyobb tételben vásárolnak hegyaljai bort, s ismertetik a borok helyes tárolásának módját.

/folyt.köv./

-2-

PK

bb 4. /hogyan kell...1.folyt./-lm

felhívják a figyelmet arra, hogy a borokat 10-12 celsius fok hőmérsékletű helyiségben tartsák, mert ez felel meg a hegyaljai borok pincehőmérsékletének. az üvegeket sohasem állva, mindig fekvő helyzetbe helyezik el, mert így a bor állandóan nedvesíti a dugót, nem szárad ki, a borból nem párolog el a szesztartalom, nem levegőződik... a borospincében más árut nem szabad tárolni, mert a bor átveszi annak szagát. ügyelni kell arra is, hogy a tárolóhelyen 85 fok legyen a relatív páratartalom, mert a hegyaljai bor így „nem indul meg”, nem zavarosodik./mti/

--

bb 5. a budapest filmstúdió új rövidfilmjei - decemberben mutatják be takács gábor rendező díjnyertes alkotását, az „arany metszés”, -t

i s/hné-lm fm

1963. november 22.

a budapest filmstúdió műtermében újabb kisfilmek forgatását fejezték be. még az idén a közönség elé kerül györgy istván rendező új rövidfilmje „a tánc eredete”, az ismeretterjesztő kisfilm a mai nézők által már alig ismert régi népi és szalontáncokat, valamint a mai divatos táncokat mutatja be. elkészült mináry rendező csillagászati kisfilmje, a „színes világ”, is, amely azt ismerteti, hogyan segíti a szinképelemzés a világ-egyetem, a távoli égitestek megismerését. - gáll istván rendező és sára sándor operatőr befejezte „ősz a tiszán”, című hangulatos, színes filmjének forgatását. felvevőgéjükkel végigjárták a tiszta partját és környékét, s megörökítették az őszi táj szépségeit. - mindhárom filmet még az idén műsorukra tűzik a fővárosi filmszínházak.

decemberben mutatják be budapesten takács gábor rendező „arany metszés”, című alkotását, amely az idei bergamoi nemzetközi rövidfilm-fesztivál egyik nagydíját nyerte el. a film a matematikai képlet és a természet közötti hasonlóságot szemlélteti./mti/

-3-

PK

bb 6. őszi lombhullás és tavaszi virágzás találkozása a szarvasi arborétumban

vid j-lm ká

1963. november 22.

a világhírű szarvasi arborétumban - ahol 1 500 fajta egzotikus növény él - az év minden szakában találunk látnivalókat a látogatók. jelenleg is csodálatosan szép színekben pompázik a hatalmas kert. legszebb ékessége a varázsmogyorófa, amelyen rendszerint a levélszineződéssel, a lombhullással egyidőben kezdődik a virágzás. a fának semmi pihenőidőt, nyugalmat nem hagy a természet. az élnksárga kis virágok teljesen beborították az ágakat./mti/

..-

bb 7. az állatorvostudományi egyetem veszi gondozásba a kétfejű borjút

vid j-lm ká

1963. november 22.

a kétfejű üszőborju, amely a baranya megyei kovács-szénája községben látott napvilágot, és több mint egy hónapja él már, felkeltette a szakmai körök figyelmét is. az öröklés- és fejlődéstani szempontból rendkívül érdekes állatot a budapesti állatorvostudományi egyetem veszi gondozásba. a borjút a közeli napokban gépkocsin budapestre szállítják, s megkísérlik továbbra is életben tartani. a kis állat azonban igen kényes, és félő, hogy időközben elpusztul. ezért az egyetem anatómiai tanszékének munkatársai kovácsszénájára utaztak és a helyszínen mintegy 30 méter hosszú színes filmet és több fényképet készítettek róla. /mti/

..-
-4-

pk

bb 8. az április 4. gépgyár szervezi meg az olajtüzelésű berendezések hazai gyártását

i sl/lk vm vg

1963. november 22.

a következő években hazánkban lényegesen növekszik az olaj és melléktermékeinek felhasználása, a barátság-vezetéken egyre növekvő mennyiségű olaj érkezik a szovjetunióból. lehetővé válik, hogy háztömböket, egész lakótelepeket, intézményeket, sőt egyes erőművek kazánjait is a szénnél tisztább és gazdaságosabb olajjal fűtsék. a gazdasági bizottság nemrég megjelent határozata szerint az iparnak már most gondoskodnia kell arról, hogy az olajtüzelő-berendezések kellő időben rendelkezésre álljanak. megkezdtek az igények és a gyártási lehetőségek felmérését.

a kohó-és gépipari minisztérium az április 4. gépgyárat bízta meg az olajtüzelésű berendezések gyártásának megszervezésével. hasonló berendezések kisebb mennyiségben már eddig is készültek ebben a gyárban a jövőben azonban ennél sokkal többre lesz szükség. a nagyméretű erőművi berendezéseken kívül a lakótömbök, iskolák, lakótelepek fűtésére alkalmas legkülönbözőbb méretű olaj-tüzelő-berendezések, kályhák gyártását is be kell vezetni. ez nem kizárólag az április 4. gépgyár feladata, de ez a gyár lesz az ugynevezett prófilgazda, amely megszervezi és összehangolja a más üzemekben készülő olajtüzelő-berendezések gyártását is. az előzetes tárgyalások néhány hónapig tartanak, szó van arról, hogy külföldi országokkal együttműködve, vagy licenc-vásárlása útján is meggyorsítjuk az új olajtüzelő-berendezések gyártását. a tervek szerint a jövő év folyamán már el is készül a berendezések próbasorozata./mti/

..-

bb 9. elkészült komáromban a budapesti feneketlen tó „párja”,

vid fm/tné vm fm

1963. november 22.

komáromban a 15 éves lakásépítési program szerint 3100 lakást építenek. ebből 680 a második ötéves tervidőszakban készül el. az új városrészekhez méltó környezetet - a hazafias népfront kezdeményezésére - a lakosság maga teremti meg. elsőként a város szélén fekvő, ugynevezett rüdiger tavat és környékét hozták rendbe. a nádas, iszapos tavat a budapesti feneketlen tó mintájára a város egyik legszebb részévé varázsolták. nagy segítséget jelentett, hogy a feneketlen tó parkjának tervezője, a kertészeti főiskola kertrendezési tanszékének munkatársai a komáromi terveket is társadalmi munkában készítették el.

/folyt.köv./

te

8.49/-n

-5-

/bb 9. elkészült....1.folyt./vm

a város lakosságának egynegyede vett részt a társadalmi munkában, amelynek értéke 120.000 forint. öt holdas horgásztavat létesítettek, körülötte pedig ugyanakkora parkot építettek. ötszáz fát és sokszáz diszcsérjét ültettek már ki, s most folytatják a munkát. a kertészeti főiskola kertrendezési tanszékének hallgatói szakdolgozatként elkészítik az egész város parkirozási tervét./mti/

- . -

bb 10. szakosítási megállapodás a magyar és a lengyel híradástechnikai ipar között

i kf/kf vm vg

1963. november 22.

a magyar lengyel kereskedelmi kapcsolatokon kívül szélesedik a két ország közötti tudományos és műszaki együttműködés is. többek között a két ország híradástechnikai ipara másfél éve külön szakbizottságot hívott életre, amely a két iparág munkáját egy-egy fontosabb területen igyekszik összehangolni. a szakemberek megbeszélései nyomán már egész sor részben kezdeti, részben azonban már jelentős gyakorlati eredmények mutatkoznak. a távközlési kutatóintézet közös feladatokat jelölt ki a lengyel társintézettel a mikro-hullámu berendezések fejlesztésére. a híradástechnikai kutatóintézet egy-egy kutatási témában ugyancsak kötött megállapodást a lengyel „testvér”, intézettel. a két ország szakemberei közösen foglalkoznak a telefontechnikai berendezések, köztük a crossbar telefonközpont, kialakításával.

a kölcsönös együttműködés nem egyszer segíti a két iparágat problémáinak megoldásában. a jövő évtől például híradástechnikai iparunk évi 60 000 televízió képcsövet kap a televízió gyártáshoz. üzemek között is jött létre megállapodás, amely a gyártás gyorsítását, gazdaságosságát segíti elő. az egyesült izzó és a rose luxemburg lámpagyár például elosztotta egymás között a különféle rádiócső típusokat. ennek alapján a lengyel üzem a jövő évtől mintegy 17 féle rádiócsőtípust ad híradástechnikai iparunknak, ugyanakkor az izzó nagysorozatban készít a lengyel igények kielégítésére különféle rádiócsöveket./mti/

- . -

bb 13. ötven kisgyermek tanul kaposvárott a siketnéma gyermekek óvodájában - jól bevált az óvodai előkészítő

vid fm/tné vm fm

1963. november 22.

négy éve, 1959-ben nagyméretű társadalmi összefogás hozta létre kaposvárott a siketnéma gyermekek óvodáját.

/folyt.köv./

fe

8.54/-n

-6-

/bb 13. ötven....1.folyt./vm

a modern épület évente ötven, 4-6 éves kisgyermeknek nyújt második ottont. a pasztelszinűre festett, óriási játékpalcokkal felszerelt „tanulósobákban”, reggeltől késő délutánig tartják a foglalkozásokat. ennek eredményeképpen a kicsinyek egy-két hónap után már használni tudják a 10 legszükségesebb beszédjelet. két évi tanulás után a hat éves gyerekek már ötven szó ismeretével kerülnek a „felsőbb osztályba”, az előkészítőbe, ahol az óvodát nem végzett növendékek csak 70 szó elsajátítására képesek, míg a volt óvodások több mint 200 szót és számtalan rövid mondatot tanulnak meg./mti/

- . -

bb 15. nyolcvan termelőszövetkezeti akadémia bács megyében

vid fm/tné vm fm

1963. november 22.

a tit bács megyei szervezete széleskörű ismeretterjesztő programot készített az őszi-téli hónapokra. továbbra is fő cél a falusi lakosság általános és szakmai műveltségének növelése. az idén mintegy 7000 előadást tartanak a megyében. 38 helyen ifjúsági akadémiát, 21 községben pedig a nők akadémiáját szervezték meg. a tavalyihoz képest emelkedett a tudományos előadások száma. kecskeméten és baján három tagozatos szabadegyetem nyílt; a kecskemétinek több mint 600 látogatója van. a tavalyi 58-cal szemben az idén már 80 helyen szerveztek termelőszövetkezeti akadémiát a megyében. a járási székhelyeken megindították a tsz-vezetők szabadakadémiáját, amelyen a közös gazdaságok vezetői gazdaságpolitikai kérdésekkel ismerkednek./mti/

- . -

bb 16. megkezdték szabolics-szatmár megye legnagyobb víztárolójának építését

vid j vm ká

1963. november 22.

szabolcs-szatmár megye homokbuckás vidékén, a nyírségben nagy gondot okoz a vízhiány. az őszi-téli és tavaszi csapadék rövid idő alatt lefut a dombok oldaláról, emellett a földek vízáteresztő képessége is igen nagy. mire a magot elvetették, s a vetemény kikelt, száraz volt a homok.

/folyt.köv./

fe

9.00/-n

-7-

/bb 16. megkezdtek....1.folyt./vm

a mezőgazdasági szakemberek, valamint a felsőtiszavidéki vízügyi igazgatóság mérnökei elhatározták, hogy a teknőszerű völgyekben felfogják a lefutó csapadékot és az alacsony fekvésű földeken víztárolókat építenek. tavaly ősszel épült meg az első természetes víztároló vaja község határában, most pedig újabb víztároló építéséhez kezdtek rohad községnél. ez lesz szabolcs megye legnagyobb tárolója, ahol csaknem kétmillió köbméter vizet gyűjtenek össze. a beruházás aránylag igen csekély összeget igényel, mert három domb természetes teknőt képez./mti/

- . -

bb 17. a községfejlesztési alapból művelődési ház épül siófokon

vid fm/tné vm fm

1963. november 22.

a mindinkább városiasodó siófokon télen és a nyári üdülési szezonban is állandó problémát okoz, hogy nincs nagyobb rendezvények lebonyolítására is alkalmas művelődési ház a községben. az elmúlt nyáron is nem egy alkalommal „mosott el”, „érdekes előadásokat, színházi esteket és hangversenyeket egy-egy váratlan zápor. korszerű kulturális intézmény építését csak a 20 éves távlati tervben, az 1968-70-es évekre irányozták elő, ezért a siófokiak elhatározták, hogy a községfejlesztési alapból 450 személyes ideiglenes művelődési otthont építenek, amelyet később filmszínházzá alakítanak át. az 1,500.000 forintos költséggel épülő létesítmény alapozását 1964 tavaszán kezdik meg./mti/

- . -

bb 19. talajjavító-állomássá alakul át a teveli gépállomás

vid j vm ká

1963. november 22.

az új évtől kezdve talajjavító-állomássá alakul át a tolna megyei teveli gépállomás. feladata lesz a termelészövetkezetek gyümölcs-és szőlőtelepítéseinek előkészítése, valamint a szerves és szervetlen tápanyagok bedolgozása a talajba. ehhez husz sz-100-as lánctalpas és tizenöt d.4.k. erőgépet különböző talajjavító munkagépeket, továbbá 30 ue 28-as négy kerék meghajtású, pótkocsis szállító járművet kap. husz sz 100-as lánctalpas traktort a megyei agroker vállalat már ki is szállított tevelre, s azokkal megkezdtek a talajforgatást a szőlőtelepítések alá./mti/

- . -

9,22/m

- 8 -

bb 11. gyógyvízfeltáró kutarás a fertő-tó osztrák és magyar szakaszán

i sb/vid/tm/m/vg

1963. november 22.

a fertő-tó vizének gyógyhatását már évszázadok óta ismerik, sőt a híres balfi kénes gyógyfürdőt a rómaiak is használták. a gyógyvíz feltárására azonban csak az elmúlt években végezték az első részletes tudományos vizsgálatokat az osztrák kutatók a fertő-tó ausztriai szakaszán. megállapították, hogy a tó alatti talajrétegekben mintegy 250 négyzetkilométeres területen rendkívül magas koncentrációjú a gyógyvíz, mert literenként legkevesebb 10 gramm különböző ásványi sókat tartalmaz. a hozzávetőleges számítások szerint a gazdag gyógyvízkincsnek egyharmada, mintegy 80 négyzetkilométeres terület magyarországhoz tartozik.

tárczy-hornoch Antal akadémikus vezetésével nemrégiben geoelektromos készülékekkel méréseket végeztek a magyar tudományos akadémia geofizikai kutató laboratóriumának munkatársai is. több mint 60 mérésük igazolta, hogy a magyar területen valóban megtalálható az ásványi sókban gazdag gyógyvíz. így most már megkezdődött ennek a területnek részletesebb vizsgálata, s kutatófurással tárják fel a talajrétegek gyógyvizét. fertőrákoson jelölték ki a mélyfúrás helyét, ahol dr. Kessler Hubertnek, a vízgazdálkodási tudományos kutató intézet csoportvezetőjének és vendél Miklós akadémikusnak az irányításával 130-150 méter mélységig vizsgálják a talajrétegeket. tanulmányozzák a gyógyvíz ásványi összetételét, és a rétegekből felszínre hozható víz mennyiségét. előre láthatóan január végére fejezik be a munkát. a kutatás biztató, mert már 8 méteres mélységben glauber-sós gyógyvízhez jutottak. a fertő-tó kincsének vizsgálataiban baráti kapcsolatot alakítottak ki az osztrák és a magyar kutatók. az ausztriai feltárások alapján a geológusok már hozzávetőlegesen kiszámították, hogy a tó alatti talajrétegek már akkor is keresken 50.000 évig tudnak gyógyvizet adni, ha naponta egymillió liternyi hoznak felszínre a föld mélyéről. /mti/

- . -

bb 12. bélyegek harmincmillió forintért - a filatelia vállalat visszaváltja a vágott bélyegeket

i kf/kf/m/vg

1963. november 22.

a bélyeggyűjtés terjedését bizonyítja, hogy a magyar filatelia vállalat az idén mintegy 30 millió forint értékű bélyeget adott el belföldön - a tavalyinál jó tízmillióval többet - s ez darabszámban is meghaladja a 25 milliót. az idei bélyegkiadást különben is gazdagnak tartják a gyűjtők, hiszen a nyári hónapokban majdminden héten megjelent egy-egy új bélyeg, vagy sorozat.

/folyt.köv./

9.30/-n

-9-

bb 12. /bélyegek ... 1. folyt./ m

egy egy új ritkaságból az utolsó darab is elfogy, s a filatelia vállalat kénytelen megpróbálni a visszavásárlást, hogy a külföldi igényeket is kielégíthesse. a vállalat jelenleg jó áron vesz meg néhány ugynevezett vágott bélyeget, amiből semmi raktárkészlete nincs. így például az űrhajós blokkért 182 forintot, a gagarin bélyegért több mint 200 forintot fizet.

a bélyegyűjtés terjedése miatt a vállalat igyekszik országos hálózatot kialakítani. jelenleg csaknem 100 állami vállalat és mintegy 20 kiskereskedő 236 üzletében árusítanak használt bélyegeket, s a gyűjtés valamennyi kellékét. miskolcon külön bélyegszaküzlet is van, amelyhez hasonló ma már szinte valamennyi nagyváros igényel. így például - a helyi kereskedelem közreműködésével - dunaujvárosban győrt, pécsét, sopronban, szegeden tervezik bélyegszaküzlet létesítését. /mti/

...

bb 14. az utóbbi évtizedek legnagyobb szőlő- és gyümölcssteleptése kezdődött közép-dunántulon

1963. november 22.

vid/j/m/ká

a rendkívül enyhe, hosszú ősz kedvez a szőlő-gyümölcs teleptésének, ezért a közép-dunántul termelőszoövetkezetei a kialakult szokással ellentétben tavasz helyett ősszel ültetik el a facsemeszek és oltványok túlnyomó többségét. veszprém zala, komárom, győr-sopron és vas megye termelőszoövetkezeteiben több mint 3000 telepítő látott munkához. a tervek szerint 1890 holdon szőlőskerttet, 2,022 holdon pedig új gyümölcsöst hoznak létre. ez az utóbbi évtizedek legnagyobb telepítése ezen a vidéken. a szőlőteleptések többsége a balaton-felvidék, a soproni és a móri borvidék felújítását szolgálja. veszprém megye történelmi borvidékén most kezdik meg először a telepítést az egységes táblásítási terv szerint. a tavaszi-nyári időszakban ugyanis az agrármérnökök és a geológus-hallgatók részletes felmérést végeztek, amelynek alapján az ültetvénytervező vállalat kidolgozta az egész borvidék egységes felújításának tervét. meghatározták a művelési irányt, a sortávolságot, a művelési módot és a telepítendő fajtákat is. az uralkodó fajta az olasz rizling és a szürkebarát lesz. /mti/

...

le

9.26/-n

-10-

bb 20. a dunai vasmű közvetlen segítsége a mezőgazdasági jobbiermeléshez

vid te szf vm

1963. november 22.

az idén a dunaujvárosi járás négy északi termelőszoövetketét kapcsolták be az öntözéses gazdálkodásba. az adonyi március 21, az iváncsai táncsics, a besnyői sallai és a beloiannisz községi béke termelőszoövetkezet szántóföldjeire vezették el hosszú csatornákon a duna vizét. a dunamenti öntözőrendszer első szakaszának kiépítésével a tervezett 2000 hold helyett majdnem 2.500 holdat tettek az idén öntözhetővé.

a járás déli részén jövőre öt további termelőszoövetkezet szántóföldjeit fogják öntözni duna-vízzel. a vizet vascsöveken vezetik el a tsz-földekre. a baracsi és a kispostagi termelőszoövetkezetekben összesen 2.500 hold szántó öntözését teszik lehetővé. a dunamenti öntözőrendszer második szakasza ipari és takarmánynövényeket, kukorica, répa, lucernaföldeket és kertészeteket locsol majd szórófejekkel. a csatornahálózat nagy részét már megépítették. a duna-vízzel öntözött területeken legalább harminc százalékkal nagyobb termésátlagot várnak.

a második öntözőszakasz üzemeltetéséhez a dunai vasmű dunaparti 2. számú szivattyutelepének tartalék gépei adják majd a vizet. ilymódon a kohászati kombinát közvetlenül is segíti a környék termelőszoövetkezeteinek többtermelését. /mti/

...

bb 23. szarvasról tenyészpontyokat exportálnak ausztriába

vid j vm ká

1963. november 22.

szarvason, a holt-kőrös partján fekvő kísérleti halastavak kutatói európa-szerte kimagasló eredményeket érnek el a nemes halak keltetésével és az ivadékok nevelésével. a szépen fejlett, egészséges szarvasi tenyészhalak iránt hazánk minden táján és külföldön is nagy az érdeklődés. ez év őszén 140.000 kiló egy-és kétnyaras ivadékot adnak külföldi és hazai továbbtenyésztésre. ausztriába 40.000 kiló nemes pontyivadékokat szállítanak. a kis halak speciális teherautókon, halkádakban utaznak külföldre. /mti/

...

le

9.40/-n

-11-

bb 21. karácsonyig teljesítik lakásátadási tervüket a borsodi építők

vid/te/m/szf

1963. november 22.

a borsod megyei építőipari vállalat miskolci és ózdi lakás-építkezéseinek többségén már a szakiparosoké a szó. a burkoló, festő, mázoló, szigetelő és parkettás brigádok szinte órarend szerint dolgoznak, hogy a még hátralevő 287 lakást mielőbb elkészítsék. a műszakiak a hővégi hajrá megszüntetésére és a minőség javítására igen hasznos ütemtervet dolgoztak ki. pontosan kiszámították, hogy egy-egy lakóházban mikor kell a munkát megkezdeni a festőknek, szigetelőknek vagy burkolóknak és mennyi idő alatt kell azt befejezni. az új szervezéssel a diósgyőri kilián lakótelepen és ózd-bolyokon sikerült megvalósítani a szalagszerű, folyamatos termelést. fokozott gondot fordítottak a szakipari munkák gépesítésére is. így például a negyedik negyedévben a szobafestés 70 százalékát, az ajtók és ablaktokok mázolásának pedig 35 százalékát kigépekkal végzik el. a gazdaságosabb termelés céljából az eddiginél szélesebb körben alkalmazzák a jól bevált műanyagokat. az épületek külső homlokzatát nagyrészt a wallkyd elnevezésű, vízzel tisztítható műanyag falfestékkel színezik, a lakásokban pedig pvc, gumí és mozaikparkett padlókat fektetnek le. az intézkedések és a dolgozók szorgalmának az eredménye, hogy eddig 1148 otthonba költözhettek be a családok és a még épülő 287 lakást is a karácsonyi ünnepekig igen jó minőségben átadják. /mti/

bb 22. az eddiginél nagyobb teljesítményű légkondicionáló berendezés készül

vid/te/m/.ki

1963. november 22.

a nagytávolságú forgalomra készülő korszerű vasuti személykocsikat légkondicionáló berendezéssel szerelik fel. az angol stone cégtől megvásárolt licenc alapján eddig már majdnem száz berendezést gyártottak Magyarországon a wilhelm pieck gyár exportra kerülő kocsijaihoz. mintegy 30 kisebb-nagyobb hazai üzem vesz részt a bonyolult, összesen négyezer alkatrészből álló berendezés gyártásában. a villamosági részt a ganz kapcsolók és készülékek gyára, a freongáz hűtőrészt a győri számgépgyár és az ikarus készíti.

az angol stone cég állandóan figyelemmel kíséri a munkát és gyártás közben is megadja a szükséges műszaki segítséget. szakemberei gyakran látogatnak el a wilhelm pieck gyárba és legutóbb megtárgyalták az eddiginél nagyobb teljesítményű légkondicionáló berendezés hazai gyártásának műszaki kérdéseit. ezt a 27.200 kilogrammkalóriás új típust a jövőben készülő nagyobb vasuti kocsikba építik be, s így 40-50 helyett 60-65 utas számára is biztosítani tudják a kellemes hőmérsékletű, állandóan tisztított levegőt. a nagyteljesítményű légjavító berendezés első öt példányát, a minta-sorozatot, a jövő évben készíti el a nazai ipar.

/folyt.köv./

-12-

bb 22. /az eddiginél ... 1. folyt./ m

miután a máv szeretne egyes meglevő különleges kocsikat is ellátni légkondicionáló berendezéssel, az angol szakemberek kiállításba helyezték, hogy utólag beépíthető, a szokásosnál kisebb méretű alkatrészek beszerzéséhez, illetve gyártásához is segítséget nyújtanak. /mti/

bb 18. egy ember látja el háromnak a munkáját a bántapusztai bánya korszerű új frontján

vid/te/m/cz

1963. november 22.

a várpalotai szénbányászati tröszt bántapusztai üzemében új, száz méter hosszú frontszakaszon kezdték meg a szinte teljesen gépesített munkát. a fizikai erőfeszítéssel beépített acél-támok helyett különleges, a fejtés irányában egy darabban előrekuszó fémpajzs védi meg a bányászokat a kőzetomlástól. az érdekes biztosítási eljárást a szakemberek gépi fejtéssel párosították. a pajzs védelme alatt eddig csak kézi erővel választhatták le a szenetet a falról. ezen a fronton a tröszt újítóbrigádja most újfajta szénmarófejjel dolgozik, amelyet a célnak megfelelő gépbe építettek be. a sineken mozgó fejtőgép fel s alá jár a pajzs alatt, közben a marófej nagyszemcséjű darabokat pörget ki a falból.

a munkahelyeken a lényegében önjáró biztosító szerkezettel és a hozzá kialakított géppel 16 forinttal csökkentették a szén tonnánkénti önköltségét. a fronton olyannyira sikerült kiküszöbölni a fizikai munkát, hogy a gépek segítségével három ember feladatát egy végezheti el. /mti/

bb 24. negyvenezer traktort, 200.000 munkagépet javítanak ki a téli-tavaszi hónapokban - tipizált javítás, központi alkatrészfelújítás

i ie/m/ká

1963. november 22.

a napokban országsszerte megkezdődik a mezőgazdaság legnagyobb arányú ipari jellegű munkája: a téli gépjavítás. kétszáz gép-állomáson és csaknem 1000 - saját javítóműhellyel rendelkező - termelőszövetkezetben több mint 40.000 erőgépet és csaknem 200.000 munkagépet hoznak rendbe, készítenek elő a következő évi zavartalan munkára. a gépeknek ilyen nagy tömegét már nem lehet a korábbi évekhez hasonlóan rövid idő alatt, csak a téli hónapokban kijavítani, s erre nincs is szükség. ezért az univerzál-traktorokat és a tavaszi munkákhoz szükséges eszközöket február végéig, a csak nyáron vagy ősszel üzembe kerülőket pedig május végéig javítják ki.

a gépjavítás az idén jelentős lépéssel közelebb kerül a valóban nagyipari, gyári jelleghez. /folyt.köv./

9.55/-n

-13-

le

/bb 24. negyvenezer.....1.folyt./vm

a gépállomásokon ugyanis bevezetik a tipizált javítást: egyszerre dolgoznak az azonos típusú traktorokon és az azonos rendeltetésű munkagépeken, s az eddigi egyedi munkákat szalagszerűen megszervezett, folyamatos javítás, szerelés váltja fel. így lehetőség nyílik az alaposabb felszerszámozásra, jobban hasznosítható a szakemberek tudása, s végeredményben magasabb lesz a gépjavítás műszaki színvonala.

a téli gépjavítások zömét ellátó gépállomások az idén jelentős beruházást kaptak munkájuk korszerűsítéséhez. csak a javításokhoz szüksége épületek létesítésére, bővítésére, illetve berendezésekre, gépek beszerzésére mintegy 175 millió forintot fordítottak. száz helyen fedett műhely épült a gépek külső lemosására, 60 helyen új rendszerű lugos mosó-berendezéseket szereltek fel. a munkagépeket eddig többnyire csak ponyvával fedett, nyitott színekben javították; ezek közül 85-öt zárt, fűthető műhellyé alakítottak át. ezeken kívül is sok új javítóteret épült, használatukat azonban nehezebbé teszi, hogy az ipar nem szállít részükre elegendő kályhát. a gépállomások az idén annyi új berendezést és szerszámot kaptak, mint még eddig egyetlen esztendőben sem. javító-gépparkjuk többek között 450 eszterga-, maró-, furó- és fűrészgéppel bővült, s 1700-1700 traktor szerelő kocsit és szerelőállványt kaptak.

a gépjavításoknál előreláthatóan az idei télen is sok problémát fog okozni az alkatrész-hiány, főleg a külföldi traktorok rendbenhozásánál. ennek a gondnak az enyhítésére és a gazdaságosság javítására az idén megkezdik a fontosabb alkatrészek központi felújítását. az alkatrészek kisebb részét eddig az egyes gépállomások egyedileg javították, a többi pedig selejtbe, beolvasztásra került. most néhány gépállomáson olyan jól felszerelt műhelyt rendeznek be, amely több megye részére sorozatban, iparszerűen javít majd egy-egy alkatrésztípust. hódmezővásárhelyen már el is készült az első ilyen üzem a jármű-elektromos berendezések felújítására./mti/

- . -

bb 25. wladyslaw gomulka nagygyűlési beszéde

vm cz

1963. november 22.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk wladyslaw gomulka elvtársnak a délutáni nagygyűlésen elmondandó beszédét. a beszédben változások lehetségesek, a szöveg csak jelzésre használható! keretet és feloldást később adunk.

/folyt.köv./

9.59/-n

-14-

bb 25. /wladyslaw gomulka ... 1. folyt./ m

kedves elvtársak, barátaink!

- engedjék meg, hogy tolmácsoljam önöknek a lengyel munkáosztály és a lengyel nép, valamint a lengyel egyesült munkáspárt és a lengyel népköztársaság kormányának szívélyes üdvözlését.

- ugyanakkor hálás köszönetet mondok azért a meleg vendégszeretetért, amelyben a magyar nép és a magyar népköztársaság párt- és kormány szervei részesítettek minket.

- országainkat, pártjainkat és kormányainkat a megedződött régi, hagyományos barátságok azok a szálai fűzik össze, amelyek a két nép szabadságharcának és forradalmi harcainak történetében gyökereznek. a „népek tavasza”, melynek időszakában bem tábornok és petőfi sándor együtt harcoltak a szabadságért - száz esztendővel később a mi korunkban folytatódott és teljesedett ki. a szocializmus közös történelmi útján, a szocialista államok nagy közösségének tagjaként Lengyelország és Magyarország között a barátság s az egyre szorosabb sokoldalú együttműködés tartós szálai alakultak ki.

- ez a látogatásunk itt az önök országában kétségen kívül még tovább erősíti ezt a barátságot, hozzájárul ahhoz, hogy országaink párt- és kormány vezetői még jobban megértsék egymást és tovább mélyüljön a mindkét fél számára előnyös, gyümölcsöző gazdasági és politikai együttműködés.

- őszinte örömmel állapítjuk meg, hogy a legutóbbi évek során az önök országa igen nagy haladást ért el a szocializmus építésében, tervszerűen továbbfejlesztette termelő erőt, magasabb életszínvonalat és kulturális színvonalat ért el, kiszélesítette a szocialista demokrácia kereteit. különösen öröndetes számunkra, hogy a magyar szocialista munkáspártnak sikerült levonnia a megfelelő következtetéseket a mult keserű tapasztalataiból és helyes politikája révén megalapozta befolyását és tekintélyét a nép széles tömegei körében. nagy érdeme van ebben pártjuk forradalmi kádereinek, pártjuk marxista-leninista központi bizottságának és pártjuk kipróbált vezetőjének, kádár jánosnak.

- közös úton haladunk, közös társadalmi eszményeink és közös politikai céljaink megvalósítása felé. az a tény, hogy mindkét párt, a magyar szocialista munkáspárt és a lengyel egyesült munkáspárt egyaránt erős alapokra építette a népi hatalmat saját országában, tovább fejlesztette a szocialista demokráciát, meggyorsította a gazdasági fejlődés ütemét, népeink közös előnyére válik. minden egyes szocialista ország eredményei közös vívmányunkat, a szocialista államok egész közösségének javát szolgálják, erősítik nemzetközi helyzetünket, fokozzák a szocializmus hatását a világesemények alakulására.

/folyt.köv./

10.08/-n

14/2

bb 25. /Wladyslaw Gomułka ... 2 folyt./ m

a szocialista államoknak ebben a közös erejében, - ahol a szovjetunió tölti be a legfontosabb szerepet - látjuk népeink békés fejlődésének, biztonságának és eredményes munkájának legfőbb tényezőjét.

pártunk tudatában van felelősségének Lengyelország sorsáért, az ország szocialista jövőjéért és mindent megtesz annak érdekében, hogy maximálisan fejlessze az ország termelési bázisát és a nép szellemi erőt, szoros kapcsolatban és egységben a testvéri szocialista államokkal.

- kedves elvtársak! szeretném nagy vonásokban ismertetni önök előtt a lengyel munkásosztály áldozatkész munkájával és az egész lengyel nép erőfeszítésével támogatott politikánk eredményeit. tevékenységünk legfontosabb mércéjét a gazdasági eredmények jelentik, mert ezek határozzák meg a nép életkörülményeinek egészét és döntő tényezőként szerepelnek a tőkés világgal folytatott versenyben. a népi lengyelország gazdasági életét egész történelmünk során soha nem látott fejlődési dinamizmus jellemzi.

- a társadalmi és gazdasági struktúra mélyreható átalakulásának és az egész ország iparosításának eredményeként több mint kilencszeresére növeltük ipari termelésünket a háboru előtti állapothoz képest. a legnagyobb és egyben leggyorsabb a fejlődés, a műszaki haladás a népgazdaság olyan ágaiban, mint az energetika, a gépipar és a vegyipar.

- a mezőgazdaságon kívül foglalkoztatottak létszáma a háboru előtti 4 millió főről több mint 8 millió főre növekedett, pedig ugyanakkor az ország lakóinak száma kisebb lett.

- országunk gazdasági ereje szakadatlanul növekszik, ennek bizonyítéka az a fejlődés, amelyet a bennünket legjobban sújtó háborus pusztítások következményeinek felszámolása érdekében végzett újjáépítési időszak után, vagyis 1950-től értünk el.

/folyt.köv./

10.14/-n

-15-

le

/bb 25. wladyslaw.....3. folyt./vm

ez alatt az idő alatt négyszeresére növekedett az ipari termelés és ezen belül a vegyipar termelése hatszorosára, a gépiparé pedig tízszeresére nőtt. Lengyelországban a villamosenergia termelés az 1950 óta eltelt évek alatt 9,4 milliárd kw-óról 35,4 milliárd kw-óra, a kőszéntermelés 78 millió tonnáról csaknem 110 millió tonnára, az acéltermelés 2,5 millió tonnáról 7,7 millió tonnára, a kénsvatermelés 290 ezer tonnáról 850 ezer tonnára, a cementtermelés pedig 2,5 millió tonnáról 7,5 millió tonnára növekedett.

- a legutóbbi 12-13 esztendő során kezdtük meg és fejlesztettük tovább gépiparunk legtöbb olyan korszerű termékének gyártását, mint a gőzturbinák, gördülőcsapágyak, bányagépek, tengerjáróhajók, villamosmozdonyok és dieselműzdek, traktorok és autóbuszok, személyautók és tehergépkocsik, korszerű elektrotechnikai és elektronikus készülékek, motorkerékpárok, hűtőszekrények, mosógépek stb.

- gyors fejlődés észlelhető a fogyasztási cikkek termelése terén is. a bőrlábbeli gyártás évi termelése a legutóbbi 12 esztendő során 11,5 millió párról 43 millió párra, a pamutszövet termelés 432 millió méterről 700 millió méterre, a papírtermelés 278 ezer tonnáról 560 ezer tonnára, a televíziós készülékek gyártása nulláról 300 ezer darabra, a cukortermelés 955 ezer tonnáról 1 millió 300 ezer tonnára, a husra átszámított élőállat felvásárlás 636 ezer tonnáról 1 millió 147 ezer tonnára, a tejtermelés 7.8 milliárd literrel 12.5 milliárd literre nőtt.

- Lengyelország egyetlen hatalmas építkezési helyé változott. 1949 és 1962 között a beruházások 3,5-szeresére növekedtek. több mint 500 új nagyüzemet építettünk, közöttük olyan kombinátokat, amelyek a termelés nagysága és a műszaki színvonal tekintetében európa élvonalába tartoznak. ilyenek pl. a lenin kohászati művek, az oswiecim-i vegyipari kombinát, a turosszówban és koninóban létesített szénipari és energetikai kombinátok, a tarnobrzeg-i kénipari kombinát, az elblag-i turbinagyártó művek és sok más hasonló nagyüzem. hatalmas összegeket fordítunk évek óta az ipar nyersanyag és üzemanyagbázisának kibővítésével kapcsolatos beruházásokra.

- hosszú évek óta a nemzeti jövedelem jelentős részét az álló eszközök gyarapítására - beruházásokra fordítjuk. fel kell számolnunk a kapitalizmustól örökölt gazdasági elmaradottságot, biztosítanunk kell az ország termelőerőinek gyors és harmonikus fejlődését, meg kell javítanunk a lakosság lakáshelyzetét. 1950-1962 között mintegy 3.7 millió lakóhelyiséget építettünk.
/folyt.köv./

10.20/-n

-16-

/bb 25. wladyslaw.....4. folyt./vm

alig néhány esztendő alatt egyharmadával nőtt az általános iskolában tanuló gyermekek száma, a szakiskolai tanulók létszáma pedig megkettőződött. a legközelebbi évek során minden fiatal számára biztosítani akarjuk a nyolcosztályos általános iskola elvégzését, azután pedig csaknem általános mértékben módot akarunk nyújtani a szakképzettség megszervezésére is.

- a népi hatalom évei alatt igen sok szakembert neveltünk. a mérnökök és középfoku műszaki káderek létszáma a hatalmas háborús vérvesztés ellenére csaknem 5.5-szeresére növekedett és a felsőfoku képzettséggel rendelkező értelmiségiek 90 százaléka már a népi hatalom idején végezte el tanulmányait. az ország minden ezer lakosára jelenleg 8 felsőfoku képzettséggel rendelkező személy jut, ez az arányszám megfelel a legfejlettebb országok színvonalának.

- ez a dinamikus társadalmi és gazdasági fejlődés nem megy végbe minden nehézség és akadály nélkül. előfordultak ilyen nehézségek és akadályok a jelenlegi ötéves terv időszakában is, és ezek következtében átmenetileg lassítanunk kellett az ipari termelés növekedésének ütemét.

- a gyáriparban és az építőiparban a legnehezebb feladatok közé tartozik a munkatermelékenység elengedhetetlen növekedésének biztosítása a műszaki fejlesztés és a tökéletesebb munkaszervezés alapján. a munka termelékenységének nem kielégítő növekedése következtében túlságosan felduzzad a foglalkoztatottak száma, növekedik a termelési költség és ez károsan érezteti hatását a népgazdaság egészére. a munkatermelékenység növelése, a nyersanyag, - üzemanyag- és energia fogyasztás csökkentése, a termékek kiváló minőségének és korszerűségének biztosítása - ezek azok a feladatok, amelyekre a gyári kollektívák, a munkásönkormányzati szervek és a pártszervezetek figyelmét összpontosítjuk.

- Lengyelország ma már ipari állam. az ipar fejlődésének üteméhez viszonyítva azonban túlságosan lassu a mezőgazdaság fejlődése és éppen ebben keresendő a népgazdaságunkban mutatkozó nehézségek legfőbb forrása. az ipari és mezőgazdasági termelés növelése közötti helyes arányok biztosítása az egész népgazdaság eredményes fejlődésének alapfeltétele.

/folyt.köv./

10.25/-n

-17-

a szocialista iparosítás teljesen megváltoztatta országunk arculatát, a háboru előtt 20 millió ember élt a mezőgazdaságból, ma pedig mindössze 11 millió fő, az 1 hektárra számított mezőgazdasági termelés pedig 32 százalékkal növekedett, mindazonáltal az ország gyorsan növekvő szükségleteihez viszonyítva ez a fejlődés nem mondható kielégítőnek. Különösen a növénytermelés fejlődése terén mutatkoznak hiányszágok és ennek következtében nem tudjuk kielégíteni az állattenyésztés szükségleteit, ennek folytán országunk igen nagy mennyiségű, évi 2.5 millió tonna gabona és takarmány bevezetésére kényszerül.

- a négy legfontosabb gabonaféle átlagos évi termelése a hektáronkénti termés hozam növekedése révén a háboru utáni közvetlen időszak átlagos évi 10.4 millió tonnájáról a legutóbbi évek során 14.4 millió tonnára, a burgonyatermés 26.8 millió tonnáról mintegy 42 millió tonnára, a cukorrépa termelése pedig 4.2 millió tonnáról 11 millió tonnára növekedett, ugyanakkor a szarvasmarha- és a sertésállomány fejlődés jelentős mértékben felülmulta a növénytermelés növekedését, a szarvasmarha állomány az 1947 évi 4.7 millió darabról 1962-ben 9.6 millió darabra, vagyis több mint kétszeresére növekedett és a tehének tejhozamának jelentős növekedése mellett elérte a mezőgazdasági haszonterület 100 hektárjára számítva az 50 darabot, még gyorsabb ütemben fejlődik a sertésállomány, amely ugyanezen idő alatt a mezőgazdasági haszonterület 100 hektárjára számítva 13 darabról több mint 60 darabra, tehát a négyeszeresét meghaladó mértékben növekedett.

- az állattenyésztés terén elért jelentős fejlődés révén nagymértékben növelhetővé vált a lakosság fogyasztása az állattenyésztésből eredő termékeket illetően és nagy mennyiségek exportálására nyílt lehetőség ezekből a cikkekből, a növénytermelés elégtelen fejlettsége miatt azonban Lengyelország külkereskedelmét nagy mértékben terheli az igen költséges gabona- és takarmánybehozatal, különösen a gyengébb termésű esztendőkből, mint ahogy az a múlt évben is történt, takarmánybázisunk fejletlensége nem kis veszteséget okoz az állattenyésztésben és az ország egész gazdasági helyzetében érezteti hatását, a növénytermelés növelésének meggyorsítása és az ország takarmánybázisának kibővítése, valamint a haszonállatok ésszerűbb és takarékosabb takarmányozása, a nagy fehérjetartalmú ipari takarmányfélések széleskörű alkalmazása révén - a legközelebbi évek egyik kulcsfontosságú feladata.

- Lengyelországban a szocializmus építésének jelenlegi időszakában a mezőgazdaságot illetően a mezőgazdasági kultúra növelését, a korszerű műszaki ipari bázis megteremtését, tehát a gépesítés fejlesztését, a mezőgazdasági vegyipar továbbfejlesztését és az öntözőberendezések kibővítését tartjuk legfontosabb feladatunknak.

/folyt.köv./

ezeket a feladatokat nem hajthatjuk végre az állam részéről hozott nagy anyagi ráfordítások nélkül, mezőgazdaságunk szocialista termelési bázisának kiépítése, a mezőgazdasági termények felvásárlásának rendszere és a falu termelőeszközökkel, gépekkel és szerszámokkal, nemesített vetőmagokkal és műtrágyával való ellátásának rendszere elő fogja mozdítani a mezőgazdasági termelés további fejlődését és egyben meg fogja szilárdítani a szocialista tényezőket a falu életében. gazdasági fejlődésünk nagymértékben a behozataltól és a kivitelétől függ, a lengyel iparban minden harmadik munkás importált nyersanyaggal dolgozik, emiatt állandó nehézségekkel küzdünk, annak ellenére, hogy az árucsereforgalom 1950 óta háromszorosára növekedett, a gépek és beruházási berendezések részaránya pedig az exporton belül már elérte a 30 százalékot, holott a háboru előtt még 1,5 százalékot sem tett ki -, külkereskedelmünk strukturája, különösen ami a tőkés országokkal folytatott kereskedelmünket illeti, még mindig nem mondható kielégítőnek, tulságosan nagy hányad jut kivitelünkben a nyersanyagokra, a félgyártmányokra és a mezőgazdasági terményekre, nagy erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy fejlesszük az export-szükségletek kielégítését szolgáló korszerű ipari termelést, fokozzuk annak gazdaságosságát és a lengyel népgazdaság növekvő kapacitásának megfelelően növeljük külkereskedelmi forgalmunkat.

- népgazdaságunk kedvező fejlődése szempontjából előnyösnek látjuk a sokoldalú gazdasági együttműködés elmélyítését a szocialista országokkal, a szocialista államok eddigi gazdasági együttműködése kétségtelenül előnyösnek bizonyult valamennyi fél számára és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsához tartozó valamennyi állam gyors fejlődésének egyik legfontosabb motorja volt.

- a szocialista tervgazdaság lehetőségeinek megfelelő kiaknázása, a gyors műszaki fejlődés biztosítása, valamint valamennyi szocialista ország készleteinek és termelőerőinek ésszerű felhasználása érdekében össze kell hangolnunk a kőst keretében együttműködő országok beruházási és termelési terveit, bátrabban kell előre haladnunk a munkamegosztás és a széleskörűen értelmezett termelés-szakosítás útján.

Tesztkörök

/folyt.köv./

- országaink kereskedelmi kapcsolatai kedvezően fejlődnek. a lengyel-magyar árucsereforgalom 1958 óta több mint 2.5-szeresére, azaz 165 millió dollárra növekedett és 1962-ben jelentős mértékben felülmúlta az ötéves egyezmény keretében előírt szintet.

- a mindkét ország számára előnyös árucsereforgalom növelésének legfőbb tartaléka a tervszerű szakosítás, a kooperáció, mindenekelőtt a gépiparban, a vegyiparban és a kohászatban, valamint a fogyasztási cikkek terén. eddigi kölcsönös áruforgalmunkban a gépek és berendezések szerepeltek az első helyen, nevezetesen mintegy 50 százalékkal. az újabb megállapodások értelmében az ezen a téren folytatott együttműködésünk a további fejlődés során ki fog terjedni az energetikai berendezésekre, a turbinákra és kazánokra, elektrotechnikai, elektronikus és híradástechnikai készülékekre, kábelgyártó gépekre, a mezőgazdasági gépek számos típusára, a gépjárműiparra, /autóbuszok, tehergépkocsik/ és a vasúti gördülőanyagra. bővíteni fogjuk együttműködésünket a hajóipar, a finommechanikai ipar és a szerszámgépipar terén is. megállapodtunk az együttműködés irányelveiben a kohászatra vonatkozóan is, mivel Lengyelország, csehszlovákia és Magyarország kohászati központjainak közelsége miatt nagy lehetőségek vannak a beruházási és termelési tervek összehangolására, a hengereltárak cseréjére, a termelési kooperációra és az együttműködésre a nyersanyagellátás, valamint a közös tudományos kutatási és tervezési munkák terén. mindez nemcsak a vaskohászatra, hanem a színesfémekre és különösen az alumíniumkohászatra is vonatkozik.

- pozitívan értékeljük a haldex lengyel-magyar közös vállalat tapasztalatait Lengyelországban a meddőhányók hasznosítására és lehetőségeket látunk a vállalat további előnyös tevékenységére.

- megállapodtunk a további együttműködés irányelveiben a vegyipari termelés, a vegyipari beruházások és a vegyitermék-szállítások viszonylatában is, különös tekintettel a gyógyszeripari termékekre, valamint egész sor részleges és komplex vegyipari berendezés exportjára Lengyelországból.

- továbbfejlesztjük a kölcsönös átmenőforgalmi és szállítmányozási szolgáltatásokat, egyebek között a tengerentúli országokba irányuló magyar export lengyelországi átmenő forgalmát.

- a termelés és beruházás terén folytatott szakosítás és kooperáció ugyanakkor megköveteli majd nemcsak a tárcák, trösztök és vállalatok, hanem a tudományos kutató intézetek és tervező irodák szorosabb együttműködését is.

/folyt.köv./

- ezen felül a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának javaslata értelmében elhatároztuk, hogy a két ország tervező szervei konzultációkat tartanak az 1966-70. évre vonatkozó gazdasági tervek összehangolására.

- nem kételkedünk abban, hogy Lengyelország és Magyarország további egyre mélyülő gazdasági, kereskedelmi és idegenforgalmi együttműködésének most megállapított alapelvei és irányelvei kedvező hatással lesznek mindkét ország gazdasági és műszaki fejlődésére és még szorosabbra fűzik az államainkat és népeinket összekötő testvéri barátság szálait.

- a lengyel népköztársaság és a magyar népköztársaság baráti együttműködése nemcsak országaink közvetlen érdekeit szolgálja, hanem szilárd tényezője a szocialista tábor egységének, összeköti bennünket abban a közös harcban, amelyet valamennyi szocialista állam folytat a világháború elhárításáért, a tartós békéért és a népek szabadságáért.

- tagjai vagyunk a varsói szerződésnek, amely a szovjetunió védelemére támaszkodva biztosítja államaink biztonságát és függetlenségét. tántoríthatatlan, közös törekvésünk a békés egymás mellett élés elveinek alkalmazása, a tőkés államok viszonylatában. támogatunk minden olyan kezdeményezést, amely tért hódít a békés együttműködés számára és elősegíti a kétoldaluan előnyös kereskedelmi kapcsolatok kialakítását a kapitalista országokkal.

- elismeréssel és bizakodással üdvözlöztük a levegőben, a világűrben és a víz alatt folytatott atomkísérletek betiltása tárgyában kötött moszkvai egyezményt, mint további olyan megállapodásokat igéretét, amelyek véget vetnek a hidegháborúnak és a fegyverkezési hajszának és elvezetnek a vitás nemzetközi kérdések békés tárgyalások útján történő megoldásához.

- a gyakorlatban azonban az egyesült államok és nato szövetségesei nem mutatnak készséget a feszültség enyhülését elősegítő további lépések megtételére. a szovjetunió békés kezdeményezése az atlanti szövetséghez tartozó államok és a varsói szerződés tagállamai közötti meg nem támadási egyezmény megkötésére nem került tényleges elfogadásra az usa és nagy-britannia részéről, annak ellenére, hogy ez a terv támogatásra talált a közvéleményben és részben a nyugati kormánykörökben is. az egyesült államok elutasította azt a javaslatot is, hogy az idegen fegyveres erők létszámának csökkentésével és a fegyverkezés korlátozásával kapcsolatban ellenőrző állomásokat kell létesíteni mindkét német állam területén Európának e nyugtalan, feszültséggel telített területein.

/folyt.köv./

ugyanilyen negatív módon reagálnak a nyugati államok arra a lengyel javaslatra is, amely még mindig annyira időszerű a széleskörű világgözpélemény szemében, - az atomfegyvermentes közép-európai övezet létesítése tárgyában. állandó nyugati obstrukcióba ütközik a német kérdés szabályozására, a nyugat-berlinre és a békeszerződésre vonatkozó minden konkrét javaslat is.

- ugyanakkor minden békére vágyó emberben, de különösen a lengyel népben feltétlenül nyugtalanságot keltenek az olyan intézkedések, mint a sokoldalú nato atomhaderő megalakításának erőszkolása az usa és az nszk kormánya részéről, amelynek lényege ellentétben van a moszkvai egyezmény szellemével, mivel ki akarja terjeszteni az atomfegyver birtoklását újabb államokra, nevezetesen a nyugat-német bundeswehr számára akar juttatni rakétafegyvert.

- amikor azt akarják elhíttetni a közvéleménnyel, hogy az u.n. sokoldalú nato atomhaderő létesítésének az a célja, hogy az nszk ne jusson önálló atomfegyverhez, ez vagy naiv illúzió, vagy pedig tudatos csalás. ez éppen olyan, mintha belzebubbba akarnák kiütni az ördögöt. ennek a politikának az a következménye, hogy a nyugat-német militaristák agressziós és revansista törekvései új erőre kapnak, hiszen már ma is nyíltan hirdetik, hogy a feszültség enyhítése „üres fecsegés”, és, hogy a feszültség enyhítésének előfeltétele „a status quo”, megváltoztatása, vagyis a német demokratikus köztársaság bekebelezése a német szövetségi köztársaság által, valamint a náci németország bukása következtében kialakult határok revíziója.

- ma még senkisé tudja megmondani, hogy meddig marad meg németországban a „status quo”, a két német állam, az ndk és az nszk fennállásának alakjában. kétségtelen, hogy ez nem fog örökké tartani, sem ötven, vagy száz esztendőig, mint ahogyan azt egykor dulles amerikai külügyminiszter mondta. annak a ténynek ismeretében azonban, hogy ez a két német állam már régóta politikai és történelmi valóság, egyetlen józan politikus sem tagadhatja, hogy ennek az állapotnak békés megváltoztatása csak az említett két állam sokoldalú együttműködése és közeledése hosszú folyamata révén lehetséges. az ndk ezzel kapcsolatban már nem egy konkrét javaslattal fordult az nszk-hoz.

/folyt.köv./

nagyon is átlátszó, hogy a bonni kormány miért utasítja el az ndk kormányának azt a javaslatát, hogy békés úton fokozatosan jussanak el németország egyesítéséhez, mivel bonn az erőszak útján törekszik a „status quo”, megváltoztatására. ezért aztán hallani sem akar a feszültség enyhítéséről, ezért igyekszik olyan makacsul az atomfegyver birtoklására, ez a politika békét veszélyeztető következményeket rejt magában. a pusztító nukleáris rakétafegyver korszakában nem lehet a nemzetközi kérdéseket az erő helyzetéből megoldani. a tárgyalással mellett a kelet- és nyugat között fennálló feszültség enyhítésével kell törekedni a kérdések megoldására. *Titás*

- nem egyeztethető össze a feszültség enyhítésére törekvő politikával az olyan intézkedések sem, mint a szünni nem akaró kuba-ellenes kampány, a brutális gazdasági elnyomás és különböző diverzáns akciók alkalmazása, mint a dél-vietnami intervenció, ahol a nemrég megrendezett államcsíny kizárólag a szereposztás megváltoztatását jelentette, ugyanannak a korhadt báb-rendszernek a keretein belül, vagy végül a legutóbbi hidegháborús lépések a szocialista országok diplomatáival szemben, a mozgáskorlátozásra vonatkozó intézkedések az egyesült államokban. ez utóbbi, teljesen indokolatlan korlátozó intézkedés elsősorban lengyelország ellen irányul, ahol eddig az amerikai diplomaták teljes mozgási szabadságot élveztek.

- amint látjuk, az imperialista államok táborában még mindig jelentős befolyást gyakorolnak a kormánypolitikára azok az agressziós erők, amelyek nem akarnak lemondani a zsarolás, a fenyegetés és a hidegháboru reménytelen és veszélyes módszereiről.

- annál nagyobb fontossága van ebben a helyzetben a nemzetközi feszültség hatásosabb enyhítéséért és a békés egymás mellett élésért folytatott eredményes harcnak, valamennyi szocialista ország, valamennyi antiimperialista és békeszerető tényező közös erőfeszítésének, az imperializmusellenes egységfrontnak és a szocialista világ közösen összehangolt külpolitikájának.

- testvérpártjaink töretlenül a népek szocialista közössége egységének alapján állnak, a nemzetközi kommunista mozgalom 1957. és 1960. évi értekezletein egyhanguan hozott határozatok értelmében. a marxi-lenini pártok egysége, a szocialista államoknak az egymás szuverenitásának és függetlenségének tiszteletbentartásán, de ugyanakkor a nemzetközi szolidaritáson alapuló egysége nagymértékben meghatározza az erőviszonyok alakulását a két világrendszer, a szocialista tábor és az imperialista tábor között.

/folyt.köv./

- valamennyi objektív tényező a szocialista rendszer javát szolgálja a kapitalista rendszerrel szemben. a szocialista tervgazdaság és a gazdasági fejlődés gyors üteme, a rakéta- és atomfegyver terén kialakult szovjet fölényre támaszkodó véderő, az új tudományos- és műszaki káderek kiképzésében elért elsőbbség mind olyan tényezők, amelyek következtében egyre inkább az új társadalmi rendszer javára fog billenni a mérleg serpenyője. a tőkés világ megoldhatatlan ellentmondásokkal küszködik, olyan ellentmondásokkal, amelyek belülről bontják meg a tőkés országok társadalmát: a munkásosztály vezetésével egyre erősödik a harc a monopolitőke uralma ellen, erősítik ezt a harcot az imperialista államok sorain belül mutatkozó ellentmondások és az egyre feszültebb ellentétek, amelyek az imperialista hatalmak, valamint a gazdaságilag gyengén fejlett és gyarmati sorban lévő országok óriási többsége között éleződnek ki. ezek az országok a gyarmati rendszer maradványainak felszámolásáért, az éhezéstől és a nyomorból való felemelkedésért harcolnak.

- ennek az antagonizmusnak a jelentőségét beszédesen illusztrálják az évszázadok alatt legutóbb közzétett adatok. amíg a fejletlen országokban 13 esztendő alatt 1948-tól 1961-ig alig száz dollárról 135 dollárra növekedett az egy főre jutó jövedelem, addig a fejlett ipari országokban ugyanezen idő alatt 1040 dollárról 1480 dollárra. az imperializmus, a gyarmatok és a függő helyzetben lévő országok kiaknázásából, valamint saját munkásosztályuk és parasztságuk kizsákmányolásából évszázadokon át felhalmozódott minden gazdagságával tehetetlenül áll az éhező emberek százmillióinak a szabadság és az emberi méltóság iránti feltartóztatathatatlanságával szemben. ezek az embermilliók maguk akarják élvezni hazájuk kincsét, saját munkájuk gyümölcsét és a modern civilizáció vívmányait. az a feladatunk, hogy mindazt, ami a régi tőkés-rendszer gyógyíthatatlan betegségének tünete, helyes, előrelátó és harmónikus politikával arra használjuk fel, hogy a magunk részére szerezzük meg a győzelmet a két rendszer történelmi versengésében.

- korunk központi kérdése a háború és a béke kérdése, a kommunista mozgalomnak és a szocialista rendszernek legfőbb történelmi missziója pedig az, hogy az emberiséget megvédje az óriási néptömegek pusztulásával egyértelmű új világháborútól.

/folyt.köv./

- egész politikánkban abból a megalapozott tételből indulunk ki, hogy a háború ma már nem a népek elkerülhetetlen végzete, gátat lehet neki vetni, el lehet érni a teljes és általános leszereklést és biztosítani lehet a tartós világbékét. ez pedig nemcsak lehetőség, hanem szükségszerűség, ha azt akarjuk, hogy az emberiség elkerülje a termonukleáris katasztrófát, a háború hordozóját, a minden ország életét beárnyékoló veszély forrását, az imperializmus, az imperializmusnak a szocialista államok megsemmisítésére, az elkerülhetetlen társadalmi átalakulás feltartóztatására, a népek szabadságmozgalmainak fegyveres erővel, az atomfenyegetéssel, vagy akár az atomfegyver alkalmazásával történő elfojtására irányuló törekvéseit. a népek végső fokán nemcsak azért fogják a szocializmust választani, mert aránylag rövid időn belül be fogja bizonyítani gazdasági fölényét, mivel több anyagi és szellemi javat termel a társadalom minden egyes tagja számára, hanem azért is, mert olyan erőt alakít ki, amely képes végleg véget vetni a háborúnak, még hosszú utat áll előtünk, amíg ez az igazság általános lesz és diadalmaskodik. pártjaink és kormányaink megtisztelő történelmi kötelessége, hogy országainkban mindent megtegyünk annak érdekében, hogy közelebb hozzuk a cél elérésének pillanatát.

- éljen és virágozzék a magyar népköztársaság!

- éljen a magyar szocialista munkáspárt és annak központi bizottsága kádár jános vezetésével!

- éljen és erősödjék a lengyel-magyar barátság!

- éljen valamennyi szocialista állam egysége a békéért, a népek szabadságáért és a szocializmusért folytatott harcban!
/mti/

- . -

bb 26. magyar parlamenti küldöttség utazott indiába és indonéziába

k bi/j vm

1963. november 22.

pénteken vass istvanné, az országgyűlés elnökének vezetésével öttagú parlamenti delegáció utazott indiai és indonéziai látogatásra, dr. zakir husszeinné, az indiai parlament felsőháza elnökének, hukam szinghnek, az indiai parlament alsőháza elnökének és arudji kartawinátának, az indonéz parlament elnökének meghívására.

/folyt.köv./

/bb 26. magyar... 1. folyt./vm

a delegáció tagjai: dr. dabronaki gyula, az élelmezésügyi miniszter első helyettese, bencsik istván, a debreceni agrártudományi egyetem rektora, dr. petri gábor, a szegedi orvostudományi egyetem tanára, nagy miklós, a váci finom pamutfonó- és cérnázógyár főmérnöke, országgyűlési képviselők.

a delegáció bucsuztatására a keleti-pályaudvaron megjelent kiss károly, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának titkára, polyák jános és beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnökei, bojti jános külügyminiszterhelyettes, g.a. gyenyiszov szovjet nagykövet, s.v. patel indiai nagykövet, sarino mangunpranoto, indonéz nagykövet és az említett nagykövetségek több diplomatája. jelen volt ezenkívül az országgyűlés és a külügyminisztérium több vezető munkatársa és számos közéleti személyiség.

elutazása előtt a magyar parlamenti küldöttséget s.v. patel indiai nagykövet és sarino mangunpranoto indonéz nagykövet vacsorán látta vendégül./mti/

bb 27. a Lotto nyerőszámai

j vm k1

1963. november 22.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint mátszakán, a járási művelődési házban megtartott lottosorsoláson a 47. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

17, 30, 60, 70, 82 /mti/

ó

bb 28. kádár jános nagygyűlési beszéde

m/cz

1963. november 22.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kádár jános elvtársnak a délutáni nagygyűlésen elmondandó beszédét. a beszédben változások lehetségesek, a szöveg csak jelzésre használható fel! keretet és feloldást később adunk.

x x x

kedves elvtársak és elvtársnők!

tisztelt barátaim!

- őszinte köszönetet mondok a nagygyűlés minden résztvevőjének, budapest dolgozóinak az elvtársi fogadtatásért és élve az alkalommal, átadom önöknek a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság kormánya forró üdvözlését, jókívánságait.

- felemelő, ünnepi érzés, öröm tölti el az embert ezen a nagy-szerű találkozáson, amelyet a számunkra oly drága, lengyel-magyar barátságunk szentelünk.

/folyt.köv./

bb 28. /kádár jános ... 1. folyt./ m

engedjék meg, hogy személyesen is köszöntsem közeli barátunkat, a lengyel nép nagy fiát, a nemzetközi munkásmozgalom kimagasló vezető személyiségét, wladyslaw gomulka elvtársat és józef cyrankiewicz elvtársat, a lengyel népköztársaság miniszterelnökét, a hazánkban tartozkodó lengyel párt és kormányküldöttség minden tagját.

- személyükben köszöntjük a dicső forradalmi hagyományokkal rendelkező lengyel munkásosztály élcsapatát, testvérpártunkat, a lengyel egyesült munkáspártot, a szocializmust építő testvéri lengyel népet. mi büszkék vagyunk annak a lengyel népnek barátságára, amellyel a magyar nép a történelem hosszú korszakán át együtt küzdött a szabadságért, amely most, sorsát saját kezébe véve, sikerrel és lendületesen építi a munka szabad világát, a szocialista társadalmat.

- a lengyel nép, amely a felszabadulás időpontjában a régi világ uraitól, a tőkésektől és földbirtokosoktól, - a magyar néphez hasonlóan - elmaradott, és a háboruban rombadöntött országot örökölt, szorgalmával, alkotó erejével, a lengyel egyesült munkáspárt irányításával hatalmasat alkotott a népi hatalom éveiben. a hitlerfasiszták bünei következtében a háboruban csaknem teljesen elpusztult főváros, varsó, s maga az egész lengyelország újjászületett, a fejlődés magas színvonalán álló szocialista országgá vált.

- jól tükrözi ezt az ország gazdasági élete. a lengyel népköztársaságban 1962-ben 35 milliárd kiló wattóra villamosenergiát, 110 millió tonna kőszén, kereken 8 millió tonna acélt állítottak elő. lengyelország a fejlett kohászat, a vegyipar és hajóipar országa lett. a lengyel könnyűipar évről-évre több és jobb fogyasztási cikket biztosít a vásárlóknak, a legutóbbi években mintegy félmillió új lakóhelyiséget építettek.

- a gazdasági építőmunka hatalmas eredményei szemléltetően mutatják, hogy a lengyel egyesült munkáspárt marxista-leninista vezetése, politikája helyes irányt ad az ország fejlődésének. ez a politika megnyerte és élvezte a néptömegek általános bizalmát és nagy megbecsülést érdemelt ki magának az ország határain messze túl, az egész nemzetközi forradalmi munkásmozgalomban, az egész világ gondolkodó, haladó embereinek szemében.

- a lengyel népköztársaság ma a szocialista világrendszer erős, megbecsült és nagy tekintéllyel rendelkező országa. a lengyel népköztársaság tekintélye és ereje jelentős tényezője a nemzetközi életnek, a szocializmus és a béke ügyének javára.

/folyt.köv./

11,40/m

- 27 -

le

le

- mi magyarok nagyra értékeljük ezeket a sikereket és őszintén, szívből gratulálunk a harcot vezető, a munkát irányító lengyel egyesült munkáspártnak, az egész lengyel népnek az elért nagyszerű eredményekhez.

Kedves elvtársak!

- mi arra törekszünk, hogy tájékoztatást és hű képet adjunk gomulka elvtárséknak arról a munkáról, amelyet a magyar nép véghez a szocialista társadalom teljes felépítéséért. a munka hét-köznapjain, összejövetelinken és tanácskozásainkon nagy és nehéz feladatok, sokszor bosszantó hibák, gondok tömkelege magasodik előttünk, de a nagy mérlegkészítések, egy-egy időszak áttekintése megmutatja, hogy népiünk erőfeszítése, a párt harca eredményes és nem hiábavaló - megyünk előre mi is, és nem is olyan rossz tempóban.

- most második öt éves tervünk végrehajtásának harmadik esztendejében vagyunk. öt éves tervünk első két évében a kitűzött célokat elértük, terveinket teljesítettük. 1958 és 1962 között ötven százalékkal nőtt a szocialista ipar termelése. vegyiparunk termelése több mint kétszeresére emelkedett, a gépiparé pedig 74 százalékkal nőtt. a mezőgazdaság össztermelése az 1958/1961 éves évek átlagában 20 százalékkal volt több az 1950/1958-as évek átlagánál. az öt éves terv első két évében tervszerűen emeltük az iparban a munka termelékenységét. emelkedett a lakosság életszínvonalata is.

- az elmúlt két és fél év alatt népiünk alkotó munkájának és a szocialista közösség országainak együttműködése eredményeként elkészült és munkába lépett a barátság kőolajvezeték, a magyarországot a szovjetunióval összekötő villamos távvezeték. határidő előtt elkészült és a nagy októberi szocialista forradalom évfordulóján megkezdte termelőmunkáját második öt éves tervünk nagy létesítménye, a dunai cement-és mészmű is.

/folyt.köv./

- eredményeinket mindenekelőtt annak köszönhetjük, hogy következetesek voltunk és vagyunk marxista-leninista politikánk megvalósításában és népiünk egyetértő pártunk politikájával. a magyar szocialista munkáspárt nyolcadik kongresszusán mérleget készítettünk országépítő munkánkról és megállapítottuk, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezésével egész népgazdaságunkban osztatlanul uralkodóvá váltak a szocialista termelési viszonyok, elért vívmányaink megszilárdultak, befejeztük a szocializmus alapjainak lerakását. nagyszerű győzelme ez pártunknak, szocializmust építő népiünknek. ez a diadal történelmi jelentőségű; a magyar nép a szocializmus teljes felépítésének korszakába lépett.

- a magyar nép előtt a szocialista építés tennivalóinak végtelen sora áll. eredményeink számbavétele mellett ma is hangsúlyozzuk, sok hiányosságot kell még leküzdenünk és ha minden tervünket maradéktalanul meg akarjuk valósítani, ha az életszínvonalat emelni akarjuk, akkor még jobban kell dolgozni.

- az előttünk álló feladatok közül a legfontosabbak most a gazdasági teendők, mindenekelőtt az 1963 évi terv maradéktalan teljesítése. népiünk növekvő szocialista öntudatának abban is ki kell fejeződnie, hogy munkás, paraszt és értelmiségi egyaránt közösségi emberként, annak felelősségtudatával dolgozik.

- ma különös fontossága van annak, hogy minden dolgozó tudatos, személyes felelősséget érezzen terveink végrehajtásáért, a maga helyén mindenkinek teljesítenie kell kötelezettségét, mert a közösség és az egyén jogos igényeit csak így lehet kielégíteni.

- magyarországon felszámoltuk a régi kizsákmányoló osztályokat. mivel nincsenek többé olyan osztályok, vagy számottevő társadalmi rétegek, amelyeknek érdekei ellentétesek lennének a szocializmussal, létrejöttek a szocialista nemzeti egység megteremtésének feltételei. osztályharcunk fő területe ma a szocialista gazdaság fejlesztése és a szocialista tudat, közgondolkodás kialakítása.

- az imperialisták más eredményes eszközök híján ma nem kis részben ideológiai bomlasztással igyekeznek támadni a szocialista országok belső rendjét, a szocialista közösség egységét. világosan kell látnunk, hogy a békés gazdasági verseny körülményei között az imperialisták áruikon kívül eszméiket is exportálni akarják. az ideológiában azonban nincs békés együttélés, eszméink szakadatlan hirdetésére, következetes eszmei harcra van szükség.

/folyt.köv./

elvtársak!

- kedves lengyel vendégeink személyesen láthatták azt a politikai, gazdasági és kulturális területen egyaránt folyó hatalmas munkát, amelyet a magyar nép a lengyel néppel egyazon úton haladva végez a szocialista társadalom építésében.

- a magyar és a lengyel nép barátsága valóban történelmi, a múlt századokban gyökeredzik, amióta azonban a hős szovjet katonák a duna és a visztula mentén vérüket hullatva felszabadították országainkat és népeink vették kezükbe a hatalmat, kapcsolataink a legtartósabb alapra, a közös világnézetre, a proletár internacionalizmus eszméjére, a szocializmus felépítését és a béke megőrzését célzó közös erőfeszítésekre épülnek.

- e kapcsolatok egyre sokoldalubbak és bensőségesebbek az élet minden területén, az annyira fontos gazdasági területen is. növekedett az árucseréforgalom a két ország között. 1963-ban két-és félszerese volt az 1958. évinek gazdasági együttműködésünk ma már kiterjed a termelés szakosítására, egyes területeken a munka megosztására is. gazdasági kapcsolataink fejlesztésében nagy szerepe van a magyar-lengyel állandó együttműködési bizottságnak.

- mostani találkozásunkon ugyanugy, mint a három év előtti magyar-lengyel megbeszéléseken és minden más alkalomkor azon munkálkodunk, hogy a proletár internacionalizmus szellemében tovább erősítsük a magyar-lengyel kapcsolatokat.

- mostani tárgyalásainkon átfogóan megvitattuk a külpolitika, a nemzetközi munkásmozgalom és közvetlen kapcsolataink minden lényeges kérdését. kapcsolataink kérdései között különösen nagy figyelmet szenteltünk a ma legfontosabb kérdésnek, gazdasági együttműködésünk továbbfejlesztésének. egyetértettünk abban, hogy gazdasági kapcsolataink nem merülhetnek ki a két ország közötti évenkénti árucseréforgalomban, hanem tovább megyünk terveink összehangolásában, a kooperációban és a szocialista munkamegosztásban. ilymódon tudjuk lehetőségeinket az együttműködésben hasznosítva előmozdítani mindkét ország gazdasági fejlődését. több más kérdés között elhatároztuk a két ország közötti utasforgalom megkönnyítését is.

- örömmel közölhetem, hogy az imént ünnepélyesen aláírtuk a tárgyalásaink eredményeinek lényegét magában foglaló közös nyilatkozatot.

/folyt.köv./

- összegezve megállapíthatjuk, hogy kedves lengyel vendégeink látogatása, küldöttségeink eszmecseréje, tárgyalásai és megállapodásai fontos állomást jelentenek a két párt internacionalista kapcsolatainak, népeink barátságának fejlődésében.

kedves elvtársak!

- a magyar népköztársaság és a lengyel népköztársaság szocializmust építő népei céljainak eléréséhez igen kedvező feltételeket biztosít a szocialista államok egyre szélesedő és mélyülő együttműködése. most az a feladatunk, hogy a legnagyobb mértékben építsünk a valamennyi szocialista országra kiterjedő, új típusú, szocialista nemzetközi munkamegosztás nagy lehetőségeire.

- ez megfelel valamennyi szocialista ország érdekeinek, egyben segíti a szocialista világrendszer egészének fejlődését is. a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa országaink együttműködésének fejlettebb szakaszában megteremti azt a lehetőséget, hogy a tervszerűséget a szocialista világrendszer keretei között is érvényesítsük.

kedves elvtársak!

tisztelt nagygyűlés!

- a magyar és a lengyel népnek egyformán nagy erőt ad annak tudata, hogy országaink a legőzhetően szocialista világrendszerhez tartoznak. a kapitalizmus és a szocializmus közötti erőviszonyokban beállott történelmi változás következtében a háború már nem végzetserűen elkerülhetetlen, s fennáll a lehetősége annak, hogy a népek életéből száműzzük a háborút.

- a magyar külpolitika alapelvei jól ismertek. mostani tárgyalásaink újból bebizonyították, hogy a magyar és a lengyel külpolitika a nemzetközi helyzet minden lényeges kérdésében azonos, a nemzetközi élet minden lényeges kérdésének rendezéséért egy fronton harcolunk.

- a legszorosabb szövetségben és együttműködésben a szovjetunióval, a szocialista világrendszer valamennyi országával békés egymás mellett élésre törekszünk a különböző társadalmi rendszerű államokkal. szolidárisak vagyunk a haladásért küzdő imperialista-ellenes népekkel és országokkal. támogatunk minden olyan törekvést, amely a földkerekség bármely részén az imperializmus és az agresszió erőinek megfékezésére irányul.

/folyt.köv./

/bb 28. kádár jános.....6. folyt./vm

ez a politika felel meg legjobban saját népünk, s egyben az egész emberiség érdekelnek, s világméretben is ez szolgálja legjobban a társadalmi haladás ügyét.

- a magyar nép tudatában van annak, hogy a nemzetközi feszültség lényeges enyhítése, a béke megszilárdítása még hosszú küzdelmet követel a háboru erőivel szemben. közvéleményünk mélyen elítéli az amerikai egyesült államok imperialista köreit, mert a népek kifejezett békeakarata ellenére szembeszegülnek a vitás kérdések békés megoldását szolgáló észszerű javaslatokkal. támogatják a népelnyomó, legreakciósabb rendszereket, közöttük a nyugatnémet militarizmust és fokozzák a fegyverkezési hajszát.

- a többi néppel együtt mi is felsorakozunk az emberiség sorsáért felelősséget érző szovjet békepolitika mögött, cselekvően támogatjuk a szovjetunió kezdeményezéseit és ezzel hozzájárulunk ahhoz a harchoz, amelyet a világ békeszerető erői az égető nemzetközi problémák megoldásáért folytatnak. hívei vagyunk az általános és teljes leszerelést elősegítő minden hasznos lépésnek, ezért csatlakoztunk a moszkvai szerződéshez, a részleges atomcsendről szóló megállapodáshoz.

- egyik vagyunk a lengyel elvtársakkal a bennünket a legközvetlenebbül érintő európai béke és biztonság megszilárdításáért folyó küzdelemben is.

- meggyőződésünk, hogy az európai és a világbéke megőrzésének elengedhetetlen feltétele a német kérdés rendezése. ez azonban csak a második világháború után kialakult európai határok feltétlen tiszteletbentartásával, a két német állam létezésének általános elismerésével, a német békeszerződés megkötésével, a nyugatberlini helyzet rendezésével és a revansra vágyó nyugatnémet imperializmus megfékezésével és visszaszorításával történhet. ezzel felszámolhatnánk a nemzetközi feszültség egyik gyújtópontját, amely a magyarok, a lengyelek, valamennyi európai nép és az egész emberiség békéjét egyaránt fenyegeti.

kedves elvtársak!

- lengyel barátainkkal közös törekvésünk, hogy előmozdítsuk mind a szocialista országok, mind a nemzetközi kommunista mozgalom egységét. a szocialista országok és a nemzetközi kommunista mozgalom számára a cselekvés vezérfonala az 1957-es és 1960-as moszkvai nyilatkozat, amelyeket a világ kommunista és munkáspártjai együtt dolgoztak ki és hagytak jóvá.

/folyt.köv./

12.08/-n

-32-

bb 28. /kádár jános... 7. folyt./ m

ezek az okmányok helyesen állapítják meg, hogy korunk a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet történelmi korszaka, amelyben a szocializmus eszméje az egész kor uralkodó gondolatává lett.

- mindenki ismeri azt a hatalmas fejlődést, amely az 1957-es és 1960-as nyilatkozatok alkalmazása nyomán a szocialista országokban és a nemzetközi kommunista mozgalomban bekövetkezett.

- az imént szólottam a magyarországi szocialista építés eredményeiről. a mi szerény tapasztalataink is azt bizonyítják, hogy ha ma eredményekről beszélhetünk, akkor ezt mindenekelőtt annak köszönhetjük, hogy hűségesek maradtunk a marxista-leninista tanításoknak ezekben a történelmi dokumentumokban lefektetett alapelveihez. e dokumentumok alkotó szellemének álláspontjából kiindulva közelítettük meg a nemzetközi munkásmozgalomban felmerült összes kérdéseket.

- a magyar és a lengyel párt az elmúlt években egyaránt sikeres harcot vívott a dogmatizmus és a revizionizmus ellen, a marxizmus-leninizmus tisztaságáért, elveinek győzelméért. e harc logikájából következik, hogy a nemzetközi munkásmozgalomban is állhatatosan küzdünk a marxizmus-leninizmus minden torzítása ellen, eszméink tisztaságáért, a nemzetközi kommunista mozgalom összeforrottságáért, a marxista-leninista pártok egységes frontjának győzelméért.

- a szocialista államok egységének erősítése, a kommunista mozgalom sorainak tömörítése, a szocializmus győzelemre juttatása a kapitalizmussal folyó békés versenyben mindennél nagyobb segítséget ad a felszabadulásukért küzdő, nemzeti függetlenségüket védő népek harcának is.

tisztelt nagygyűlés!

kedves elvtársak!

- a lengyel párt- és kormányküldöttség látogatásának eredményeként most még mélyebben gyökereznek a magyar dolgozók szívében a lengyel nép iránti testvéri érzések. tovább erősödött pártjaink, országaink, népeink együttműködése, barátsága.

- kedves gomulka elvtárs, kedves lengyel barátaink, kérjük önöket, ha hazatérnek, vigyék magukkal a magyar nép legőszintébb üdvözlését a testvéri lengyel népnek. újabb sikereket kívánunk a lengyel dolgozóknak szép hazájuk további felvirágoztatásában.

- éljen a magyar és a lengyel nép örök testvérisége!
- éljen a lengyel egyesült munkáspárt és annak wladyslaw gomulka elvtárs vezette központi bizottsága!
- éljen a proletár internacionalizmus!
- éljen a béke!

/mti/

12.14/-n

...-
33
-10-

Je

/bb 28. Kádár János.....6. folyt./vm

ez a politika felel meg legjobban saját népünk, s egyben az egész emberiség érdekeinek, s világméretekben is ez szolgálja legjobban a társadalmi haladás ügyét.

- a magyar nép tudatában van annak, hogy a nemzetközi feszültség lényeges enyhítése, a béke megszilárdítása még hosszú küzdelmet követel a háború erőivel szemben. közvéleményünk mélyen elítéli az amerikai egyesült államok imperialista köreit, mert a népek kifejezett békeakarata ellenére szembeszegülnek a vitás kérdések békés megoldását szolgáló észszerű javaslatokkal. támogatják a népelnyomó, legreakciósabb rendszereket, közöttük a nyugatnémet militarizmust és fokozzák a fegyverkezési hajszát.

- a többi néppel együtt mi is felsorakozunk az emberiség sorsáért felelősséget érző szovjet békepolitika mögött, cselekvően támogatjuk a szovjetunió kezdeményezéseit és ezzel hozzájárulunk ahhoz a harchoz, amelyet a világ békeszerető erői az égető nemzetközi problémák megoldásáért folytatnak. hívei vagyunk az általános és teljes leszerelést elősegítő minden hasznos lépésnek, ezért csatlakoztunk a moszkvai szerződéshez, a részleges atomcsendről szóló megállapodáshoz.

- egyik vagyunk a lengyel elvtársakkal a bennünket a legközvetlenebbül érintő európai béke és biztonság megszilárdításáért folyó küzdelemben is.

- meggyőződésünk, hogy az európai és a világbéke megőrzésének elengedhetetlen feltétele a német kérdés rendezése. ez azonban csak a második világháború után kialakult európai határok feltétlen tiszteletbentartásával, a két német állam létezésének általános elismerésével, a német békeszerződés megkötésével, a nyugatberlini helyzet rendezésével és a revansra vágyó nyugatnémet imperializmus megfékezésével és visszaszorításával történhet. ezzel felszámolhatnánk a nemzetközi feszültség egyik gyújtópontját, amely a magyarok, a lengyelek, valamennyi európai nép és az egész emberiség békéjét egyaránt fenyegeti.

kedves elvtársak!

- lengyel barátainkkal közös törekvésünk, hogy előmozdítsuk mind a szocialista országok, mind a nemzetközi kommunista mozgalom egységét. a szocialista országok és a nemzetközi kommunista mozgalom számára a cselekvés vezérfonala az 1957-es és 1960-as moszkvai nyilatkozat, amelyeket a világ kommunista és munkáspártjai együtt dolgoztak ki és hagytak jóvá.

/folyt.köv./

12.08/-n

-32-

bb 28. /Kádár János... 7. folyt./ m

ezek az okmányok helyesen állapítják meg, hogy korunk a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet történelmi korszaka, amelyben a szocializmus eszméje az egész kor uralkodó gondolatává lett.

- mindenki ismeri azt a hatalmas fejlődést, amely az 1957-es és 1960-as nyilatkozatok alkalmazása nyomán a szocialista országokban és a nemzetközi kommunista mozgalomban bekövetkezett.

- az imént szólottam a magyarországi szocialista építés eredményeiről. a mi szerény tapasztalataink is azt bizonyítják, hogy ha ma eredményeinkről beszélhetünk, akkor ezt mindenekelőtt annak köszönhetjük, hogy hűségesek maradtunk a marxista-leninista tanításoknak ezekben a történelmi dokumentumokban lefektetett alapelveihez. e dokumentumok alkotó szellemének álláspontjából kiindulva közelítettük meg a nemzetközi munkásmozgalomban felmerült összes kérdéseket.

- a magyar és a lengyel párt az elmúlt években egyaránt sikeres harcot vívott a dogmatizmus és a revizionizmus ellen, a marxizmus-leninizmus tisztaságáért, elveinek győzelméért. e harc logikájából következik, hogy a nemzetközi munkásmozgalomban is állhatatosan küzdünk a marxizmus-leninizmus minden torzítása ellen, eszméink tisztaságáért, a nemzetközi kommunista mozgalom összeforrottságáért, a marxista-leninista pártok egységes frontjának győzelméért.

- a szocialista államok egységének erősítése, a kommunista mozgalom sorainak tömörítése, a szocializmus győzelemre juttatása a kapitalizmussal folyó békés versenyben mindennél nagyobb segítséget ad a felszabadulásukért küzdő, nemzeti függetlenségüket védelmező népek harcának is.

tisztelt nagygyűlés!

kedves elvtársak!

- a lengyel párt- és kormányküldöttség látogatásának eredményeként most még mélyebben gyökereznek a magyar dolgozók szívében a lengyel nép iránti testvéri érzések. tovább erősödött pártjaink, országaink, népeink együttműködése, barátsága.

- kedves gomulka elvtárs, kedves lengyel barátaink, kérjük önöket, ha hazatérnek, vigyék magukkal a magyar nép legőszintebb üdvözlését a testvéri lengyel népnek. újabb sikereket kívánunk a lengyel dolgozóknak szép hazájuk további felvirágoztatásában.

- éljen a magyar és a lengyel nép örök testvérisége!
- éljen a lengyel egyesült munkáspárt és annak wladyslaw gomulka elvtárs vezette központi bizottsága!
- éljen a proletár internacionalizmus!
- éljen a béke!

/mti/

12.14/-n

33
-33-

Je

bb 29. átadták az ország legnagyobb esőztető öntöző-telepének
vízkivételi művét

1 sb/lk/m/vg

1963. november 22.

a vízügyi építő vállalat dolgozói most adták át balatonali-
gán az ország legnagyobb esőztető öntöző-telepének első
szakaszát és a nemzetközi viszonylatban is érdekes újdonságot
jelentő vízkivételi művét. az 700 holdas öntözött területet
a következő években több mint háromezer holdra bővítik, tehát
rendkívül sok vízzel kellett gondoskodni. ez a nagy terület
annyi vizet használ fel majd naponta, mint amennyit a közepes
halastavak tárolnak. ezért a vízügyi tervező iroda mérnökeinek
ujjszerű elgondolásai alapján nem a parton készített kutakból,
hanem gazdagabb forrásból, közvetlenül a balatonból vezetik el
a vizet. a parttól mintegy 50 méterre különleges körgátat épít-
tettek a tó medrében. ez a 30 méter átmérőjű töltésgyűrű megszü-
ri a balaton vizét és csövön továbbítja a parton elhelyezett
szivattyúállomásra, illetve az öntözőtelep 14 kilométeres veze-
tőhálózatába.

a vállalat dolgozói a szokatlan feladat ellenére is alig
hat hónap alatt építették fel a vízkivételi művet, pedig az
országos építésügyi előírások szerint 12 hónap sem számított
volna rossz eredménynek. az országos vízügyi főigazgatóság
dokumentumfilm is készítette a munka legfontosabb állomá-
sairól, hogy a tapasztalatokat a szakemberek széles köre ér-
tékelje és hasznosítsa majd a magyar mezőgazdaság öntözési
programjának meggyorsításában. /mti/

szerkesztőségek figyelmébe!

sr/tné/m/sr

1963. november 22.

mai második számú hírünk /uj otthont kap a lengyel olvasóte-
rem/ első mondata helyesen így hangzik:

március végére a népköztársaság utja és a nagymező utca sar-
kán elkészül a lengyel olvasóterem új otthona.

/mti/

mti

le

12.36/-n

-34-

bb 30. újabb magyar „röntgenszemű” műszert mutattak be a szoci-
embereknek

t tz/lk/m/vg

1963. november 22.

a „röntgenszemű” magyar műszerek családjának újabb tagját
mutatták be mintegy száz elméleti és gyakorlati szakember jelen-
létében pénteken délelőtt a margitszigeten.

a család idősebb tagjából, az egyetemes elektronikus vezeték-
kutató műszerből jupiter néven most készült el az első 150 da-
rab a 21. kerületi kézműipari vállalatnál, de kísérleti példá-
nyaival már eddig is több mint 2200 kilométernyi eltemetett,
elfeledett vezetékot találtak meg.

az új műszert a felszín alatt rejtőző kisebb fémtárgyak
felkutatására „tanították meg”, feltalálói, csanda ferenc és
molnár lajos mérnökök, zalavári tiber technikus és petriko-
vics lászló fizikus. a bemutatón a kísérleti példány könnyű,
kerek, tányérszerű érzékelő részével az egyik feltaláló pásztáz-
ta végig a terepet, és csak akkor állt meg vele, ha a készü-
lék egy mutató kilengésével és ugyanakkor éles, sipoló hanggal
is jelezte, hogy a felszín alatt valami fémtárgy jelenlétét ész-
leli. amikor azután felásták a földet a műszer által meghatáro-
zott pontokon egymás után kerültek elő a „leletek”, némelyik
csaknem másfél méteres mélységből.

az új műszer elsősorban arra való, hogy felfedezze a földben
fekvő vezetékek fémszerelvényeit, a tűzcsapokat, tolozárakat,
karmantyukat stb., de jól felhasználhatják a régészek, sőt a
tűzszerészek is, hiszen minden eltemetett fémtárgyat észrevesz,
akár régi kulturák emléke, akár a háború maradványa. de ugyanígy
adott esetben centiméteres pontossággal állapítja meg a be-
tonban a vasbetétek, a falakban a fémvezetékek, kábelek stb.
helyét.

az új műszer a nálunk ismert szakirodalom tanúsága szerint
jóval mélyebbre „lát bele”, a földbe, sokkal kisebb tárgyakat
- akár egy 20 fillérest is - észrevesz, és a talált tárgyak
helyét jóval pontosabban határozza meg, mint külföldi versenytár-
sai, annak ellenére, hogy súlya és méretei folytán szinte
törpének látszik mellettük. /mti/

bb 33. a német demokratikus köztársaság hazánkban tartózkodó
nőküldöttsége

te/m/sr

1963. november 22.

olga mayernek, a nőszövetség központi bizottsága titkárnak ve-
zetésével pénteken baráti látogatást tett a magyar nők országos
tanácsa elnökénél, erdei lászlónénál és kicserélték tapasztalatai-
kat a nőmozgalom aktuális kérdéseiről. a találkozón részt vett
hildegard meissner, a német demokratikus köztársaság magyaror-
szági nagykövetének felesége is. /mti/

le

12.15/-n

-35-

bb 31. jótékony hatása van az első „téli” napnak - 62 napos nyáriás ősz után köszöntött be a fagy az alföldön

1963. november 22.

vid/j/m/ie

még az idősebbek is kevés olyan szép, hosszú őszre emlékeznek, mint az idej volt az alföldön. az évszak beköszöntése óta 62 nap telt el, és szinte mindegyiken nyáriás meleget „várásztolt”, a kellemes, meleg napsütés. péntekre virradóra süllyedt először a hőmérő higanyszála fagypontra alá: mínusz két fokra hűlt le a levegő.

szolnok megye mezőgazdaságában már nem jelentett semmi veszélyt a hideg betörése. a kukoricát, cukorrépát, napraforgót betakarították, a burgonyatermést gondosan prizmázták. mindössze néhány termelőszövetkezet kertészetében volt még tőn a november második felében már kuriózumnak számító paprika, amely a fagy hatására elpusztult. a szakemberek véleménye szerint a gabonafélékre, különösen az őszi árpára idejében érkezett a hideg. a meleg napsütés hatására ugyanis erősen bokrosodott, s egy-két helyen már a szárképződés időszakába lépett a növény. előnyös a hideg a gabonavetés sásosodásának megakadályozására is, mert a buja növény gyors ütemben fertőz a vetéseket. a közelgő katalin-nap hidege tehát már jótékony hatással van a mezőgazdaságra. /mti/

bb 32. piaci hírek

1963. november 22.

i n.j./tm/m/ie

a nagyvásártelepre pénteken reggel 57 vagon és 203 tehergépkocsi áru futott be. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 16 vagon kelkáposzta, egy vagon sárgarépa, 2 vagon vegyes zöldség, egy vagon sültök, egy vagon vöröshagyma, egy vagon piros káposzta, egy vagon gyökérzöldség, 32 vagon alma és 2 vagon tej.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata pénteken megkezdte az alföldről érkezett 16 vagon kései vertus kelkáposzta árusítását. a szürkészöld levélzetű óriás fejű kelkáposzta kilója 1-1.40 forint volt. az elsőosztályú sampion gombát különként 34., a másodosztályút 28 forintért adták. /mti/

13.25/-n

-36-

bb 34. az ország legkorszerűbb fűzetgyártó automatáját süllyesztették munkába balatonfüzfőn

vid/te/m/ki

1963. november 22.

a balatonfüzfői papirgyár új üzemcsarnokában pénteken munkába állították az ország legkorszerűbb fűzetgyártó automata berendezését, amely évente 1.800 tonna anyagot dolgoz fel. a 13 méter hosszú, emeletnyi magas, nyugat-német gép teljesen önműködően 40.000 fűzetet készít műszakonként. elektromos vezérlőszervezete emberi beavatkozás nélkül vonalazza meg a hengerekről lefutó papírt, ezután „ollójával”, a megfelelő nagyságra szabja a lapokat és végül összetűzi, fedéllel látja el a fűzeteket.

az új berendezést a tervezett határidőnél egy hónappal hamarabb helyezték üzembe. a fűzfői munkások ugyanis vállalták, hogy az iskolafűzet ellátás megjavítására a német szakemberektől még a szerelés alatt elsajátítják a gép kezelését, s így az indulásnál erre nem vesztegetnek időt.

az új berendezés a csarnokban működő másik kisebb teljesítményű géppel együtt évente 2.800 tonnányi irkát állít elő és ezzel fedezik a hazai szükségleteket. /mti/

bb 35. jászberényi gépek Lengyelországnak

vid/te/m/ki

1963. november 22.

a jászberényi aprítógépgyár termékeit jól ismerik Lengyelországban. ma már több lengyel pirit-sziderit ércelőkészítő üzemben jászberényi gépekkel dolgoznak. az idén pupos tőröket, kalapácsos és verőcsapos malmokat szállítottak Lengyelországba. a gyárból a napokban utnak indítják az év utolsó lengyelországi szállítmányait. /mti/

bb 36. eddig ezeröttszáz tonna anyagot raktak ki önkéntes munkával az ózdi kohászfutalok

vid/te/m/ki

1963. november 22.

az ózdi kohászat fiataljai lelkesen kapcsolódtak be a vasúti kocsiforduló gyorsításába. a kiszisták önkéntes munkával eddig ezeröttszáz tonna anyagot raktak ki a vasúti kocsikból. /mti/

13.29/-n

-37-

bb 37. megkezdtek a körmen-d-zalaegerszeg-keszthely közötti gyorsforgalmu autót út építését

vid/te/m/ki

1963. november 22.

az országutak, főleg a 8-as számú főútvonal tehermentesítésére, új autót út épül nyugat-dunántulon. a zalaegerszegi közuti üzemi vállalat dolgozói megkezdtek az építés előkészítését, s részben az építést is. az új, hat méter széles aszfaltburkolatu út körmenről kiindulva zalaegerszegen át keszthelyig vezet. új nyomvonalon, a lakott területeken kívül építik, hogy könnyebb, gyorsabb legyen a közlekedés. hosszúsága mintegy nyolcvan kilométer lesz. ebben az évben másfél, a jövő évben pedig huszonkét és fél millió forint értékű munkát végeznek el az új úton.
/mti/

bb 38. időjárásjelentés

gg/m

1963. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti november 22-én, pénteken 13 órakor:

szeles idő

az atlanti óceán felől újabb ciklon érkezett a skandináv félsziget déli részei fölé, esőket és erős szeleket hozva nyugat- és közép-európa nagyrészen. kelet-európában a hűvös levegő előnyomulása következtében sokfelé esős az idő, észak-európában pedig kisebb havazások vannak. kevésbé felhős időjárás csak dél-európában alakult ki. hazánkban tegnap a nap első felében erősen felhős volt az idő és a keleti részek egy-két helyén átfutó eső esett. a csapadék mennyisége jelentéktelen maradt. a nap országsszerte 4-8 órán át sütött. a legmagasabb hőmérséklet 7-13 fok közé esett, ma hajnalban pedig általában 0- és mínusz 4, az északkeleti megyékben mínusz 4- mínusz 6 fokra süllyedt. ma délelőtt felhős, sok helyen erősen szeles volt az idő.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 5.5 fok volt, a sokévi átlagnál 1.6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, több helyen futó eső, néhány helyen futó havazás, újból erős délnyugati, később északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- plusz 4 fok között, a szélvédett területeken helyenként gyenge fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 8 és 11 fok között.

a duna vizállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél 223 centiméter. /mti/

le

14.10/-n

-38-

bb 39. már az ötödik lengyel meddőfeldolgozó üzem tervét készítik a tatabányai szénbányászati tröszt tervezőirodájában

vid te vm ki

1963. november 22.

a lengyelországi meddőhányók hasznosítására alakult haldex lengyel-magyar vállalatnak már két üzeme működik kiváló eredménnyel katowice környékén. az értékes szenet tartalmazó sziléziai meddőhányók hasznosítására a tavasszal adják át a harmadik feldolgozót és megkezdtek a negyedik építését, az ehhez szükséges magyar berendezések gyártását is.

a tatabányai szénbányászati tröszt tervezőirodájában már készítik az ötödik lengyel meddőfeldolgozó üzem terveit is. ez az eddigieknél is korszerűbb lesz. a már működő üzemek tapasztalatait hasznosítva ennél olyan tipustervet alakítanak ki, amit kis változtatással bárhol, bármilyen körülmények között épülő feldolgozó üzemnél használhatnak. kialakítják a legalkalmasabb törőtípusokat, tökéletesebbek lesznek a hidrociklonok és a zagyszivattyú berendezések. ebben az üzemben külföldi szabadalom alapján olyan vibrátorokat szerelnek fel, amelyek az eddigieknél 50 százalékkal nagyobb teljesítménnyel dolgoznak. /mti/

bb 41. átadták az első önjáró ikeruszályt az egyesült arab köztársaságnak

t sl/lk vm vg

1963. november 22.

az egyesült arab köztársaság 15 úgynevezett önjáró ikeruszályt, vagyis olyan uszálypárokat rendelt magyarországtól, amelyek közül az egyik tolatásra is alkalmas. az összekapcsolt két uszály, saját lábán, vontatóhajó nélkül tud közlekedni a különböző vizeken. a 15 közül az első uszálypárt pénteken adták át a rendelőknek a magyar hajó és darugár balatonfüredi gyáregységében. az átadási ünnepségen részt vett tóth lászló, a nikex igazgatója, továbbá a külügy-, a külkereskedelmi, valamint a kohó-és gépipari minisztérium több munkatársa. ott volt mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete is.

a hajó a niluson, a felső- egyiptomi foszfátbányák termékeit szállítja majd az alexandriai- kikötőbe. /mti/

15.45/a

14.00

- 39 -

KA

bb 40. országos takarmánytermesztési tanácskozás az akadémián
1963. november 22.
t kz/m/ie

a magyar tudományos akadémia állattenyésztési bizottsága és a magyar agrártudományi egyesület pénteken délelőtt több száz elméleti és gyakorlati szakember részvételével országos takarmánytermesztési tanácskozást rendezett a magyar tudományos akadémia székházában. a tanácskozást dr. schandl józsef kossuth-díjas akadémikus nyitotta meg, majd dr. németh lajos, a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgatóságának főigazgatója tartott vitaindító előadást.

mint dr. németh lajos többek között rámutatott, az állat-állományunk takarmányellátásában tapasztalható nehézségek megoldása nem a termőterület növelésében, hanem a holdankénti hozam növelésében rejlik. hangsúlyozottan mutatott rá, hogy ma már szántóterületünk 55,1 százaléka termelünk takarmánynövényeket, s ez azt jelenti, hogy a réteket és legelőket is hozzászámítva egy-egy számosállatra hazánkban 2,7 hold takarmánytermő terület jut. ekkora területen pedig - az állami gazdaságok 1960. évi átlagterméseivel gyakorlatilag is bizonyítva - annyi takarmány termelhető, amennyi egy évi 3.000 liter tejet adó tehén takarmány szükségletét keményítő értékben 48, emészthető fehérjében pedig 35 százalékkal meghaladja. e számok egyértelműen bizonyítják, hogy a jelenlegi takarmánytermő területen a mostaninál több állat is eltartható. a kérdés persze bonyolult és alaposan szerteágazó. általános hiba ma még, hogy különösen a szálas és lédús takarmányokat nem a legmegfelelőbb időben és gyakran elavult technológiával takarítják be. az ebből származó károk tetemesek. a lucerna ilyen módon „elért”, fehérjevesztése a szakemberek számítása szerint eléri a 30-70 százalékat is. a legtöbb tennivaló azonban mégis a rét- és legelőgazdálkodás megjavítása terén sürget, mivel ezek adják a legolcsóbb takarmányt. számítások szerint egy mázsa emészthető fehérje önköltsége kukoricából nyerve 1.230 forint fölött van, lucerna szénából 367 forint, a legeltetéssel pedig mázsánként alig több mint 200 forintos növekedéssel juthatnak ugyanekkorra mennyiségű emészthető fehérjéhez az állatok. a már elkészült felmérések alapján a következőkben kijelölik azokat a réteket és legelőket, amelyeknek a megjavítását a legkivánatosabbnak és a legkönnyebben megvalósíthatónak tartják, s széleskörű akció indul ezek szakszerű feljavítására.

az előadást széleskörű vita követte. /mti/

--

- 40 -

15.55/a

17.00 ✓

bb 46. folytatódtak a magyar-lengyel tárgyalások

t bc/tm szb

1963. november 22.

pénteken délelőtt folytatódtak a magyar és a lengyel párt- és kormányküldöttség tárgyalásai. kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese és szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, wladyslaw gomulkaival, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkárával, józsef cyrankiewicz-cel, a lengyel politikai bizottságának tagjával, a lengyel népköztársaság minisztertanács elnökével és zenon kliszkoval, a lengyel politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával folytatott tárgyalást. /mti/

--

bb 50. november 23-tól december 7-ig országos reprodukciós heteket rendeznek - a képcsarnok vállalat sajtótájékoztatója

t tf-lm fm

1963. november 22.

pénteken a paál lászló-teremben sajtótájékoztatót tartott a képcsarnok vállalat. nagy lászló igazgató elmondotta, hogy november 23. és december 7. között országos reprodukciós heteket rendeznek. a képcsarnok valamennyi fővárosi és vidéki boltjában gazdag választék várja az érdeklődőket, a régieken kívül számos új kiadvány, többek között gauquin, - cézanne, - manet, - pissarro- és monet- festmények reprodukciói. hangsúlyozta, hogy a művészi lenyomatok, - amelyek népszerű eszközei a tömegek esztétikai nevelésének, izlése fejlesztésének, - az utóbbi időben igen közkedveltek lettek a művészetbarátok körében. ezt mutatja a forgalomba kerülő lapok számának emelkedése is: 1954-ben 31 000, 1962-ben pedig már 223 000 került az üzletekbe.

dr. fehér zsuzsa művészettörténész arról tájékoztatót, hogy jelenleg körülbelül ötven jeles magyar festőművész és mintegy harminc külföldi mester alkotásainak lenyomatai kaphatók a szaküzletekben 4, illetve 12 forintos áron. a vásárlók és a ma már szép számmal levő gyűjtők zömmel fiatalok, - középiskolások, egyetemisták, - és új házaspárok, akik szívesen díszítik szép képekkel otthonukat.

januártól a képcsarnok több mozgó „koffermuzeumot”, kiállítási autót indít országjáró körútra. ezekben többek között reprodukciók is láthatók, amelyek a helyszínen megvásárolhatók. a jövő évben hat megyei művelődési házban képzőművészeti bemutatókat rendeznek. /mti/

--

16.05/a

- 41 -

bb 42. megalakult a borsodi művelődési otthonok igazgatóinak munkaközössége

i vid/fm-lm fm

1963. november 22.

miskolcon pénteken megalakult a függetlenített tanácsai és szakszervezeti művelődési otthonok igazgatóinak 35 tagu munkaközössége. céljuk a népművelési munka új formáinak rendszeres megvitatása és a legjobb módszerek elterjesztése. elsőnek a sátoraljaujhelyi, a mezőkövesdi és az ózdi művelődési házak munkáját tanulmányozzák./mti/

--

bb 43. megnyílt az ország legnagyobb papíráruháza

t tó/gg-lm vg

1963. november 22.

a népköztársaság utja 3. számú ház tradicionális helye a papír- és írószer kereskedelemnek. évtizedek alatt megszokták a budapestiek, éppen ezért feltűnt, amikor majdnem egy évvel ezelőtti bezárták. ez idő alatt azonban nagyarányú átépítési munkákat végeztek az üzlethelyiségben és az ország legnagyobb papíráruházává „varázsolták”. különféle megoldásokkal növelték az eladóterületet, megkésztették a raktárhelyiségeket, s ezeken kívül öltözőket, mosdókat is létesítettek a dolgozók számára.

a pénteken megnyílt áruházban megtalálható a papír- és írószer szakma valamennyi cikke, a legolcsóbb ironoktól a legdrágább műszaki rajzeszközökig és az általános iskolák első osztályában használt füzetektől az 540 forintos diplomata mappáig. az áruház egyúttal ugynevezett tanbolt is, mert 24 fiatal itt tanulja a papír- és írószer-kereskedelem rejtelmeit./mti/

--

bb 47. a petőfi irodalmi muzeumban

j-lm sr

1963. november 22.

/5., károlyi utca 16./ belső felújítási munkálatok miatt november 26-tól a petőfi emlékkiállítás zárva lesz. a többi kiállítás változatlanul látogatható./mti/

--

16.10/a

- 42 -

ka

bb 44. súlyos motorkerékpár szerencsétlenségek

tné szb sr

1963. november 22.

a 19. kerületi temesvár utca és a soroksári ut kereszteződésénél gondi lászló 28 éves budapesti lakos motorkerékpárjával összeütközött egy 51-es jelzésű villamossal. a baleset következtében a motorkerékpárvezető a helyszínen meghalt.

a 19. kerületi vöröshadsereg utja 133 számú ház előtt özvegy baranyai jánosné 80 éves nyugdíjast elütötte inhoffer andrás 18 éves budapesti lakos motorkerékpárjával. a gyalogos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a bródy sándor utca 32 számú ház előtt jász suba elek 77 éves budapesti lakost elütötte egy segédmotoros kerékpár. a gyalogos súlyos nem életveszélyes sérülést szenvedett.

csepelen a szabad kikötő uton énekes jános 21 éves budapesti lakos motorkerékpárjával összeütközött egy tehergépkocsival, majd betonoszlopnak ütközött. a baleset következtében énekes jános súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. /mti/

--

bb 45. kétnapos közetmozgási konferencia kezdődött pécsen

vid te szb ki

1963. november 22.

az országos magyar bányászati és kőhászati egyesület mecseki bányamérési szakcsoportjának rendezésében pénteken kétnapos közetmozgási konferencia kezdődött pécsen a szénbányászati tröszt székházában.

a műszaki tanácskozás a mecseki szénmedence fontos és érdekes problémájával foglalkozik. pécs és komló lakott területének, üzemi negyedeinek jórésze ugyanis alábányászott területen fekszik, vagy pedig a jövőben kerül sor alattuk a szén kitermelésére. ennek velejárója a talajmozgás, a földfelszín süllyedése, ami már eddig is sok gondot okozott a szakembereknek, városépítőknek. épületek falai repedeztek meg és előfordult olyan méretű rongálódás is, hogy a kárt szenvedett építményt le kellett bontani.

a konferencián neves szakemberek ismertetik a közetmozgások hatásaival szembeni védekezés lehetőségeit, módjait. /mti/

--

n
16.15/a

- 43 -

ka

bb 48. nazánkba érkezett a bacau-i pedagógiai főiskola rektora

k vt/gk szb zs

1963. november 22.

a magyar-román kulturális egyezmény 1963. évi munkaterve alapján pénteken budapestre érkezett nicolae hasan, a bacau-i pedagógiai főiskola rektora. a román vendég ellátogat több fővárosi és vidéki tanárképző főiskolára és azok növénytanai tan-székének munkáját tanulmányozza. /mti/

--

bb 49. Legjobb ajándék a gyermekeknek: kötött kardigán, pullover, kulikabát - hétfőn kezdődik az ajándékvásár a ruházati boltokban

i tó/gg szb vg

1963. november 22.

ez az év az első, amikor a kereskedelem megfelelő készletekkel rendelkezik gyermekeknek való kötött felsőruházati cikkekből, puloverekből, kardigánokból és kulikabátokból. csak a fővárosi ruházati bolt, amely a város majdnem minden kerületében található hófehérke gyermekruha szaküzletnek gazdája, mintegy hatvanezer ilyen ruházati cikket szerzett be, amely azt jelenti, hogy a készlet körülbelül 50-60 százalékkal nagyobb mint az előző évben volt. a bébi, a leányka, a bakfis és a kamasz-méretű kötött holminknak széles választéka áll a vásárlók rendelkezésére, most már nemcsak gyapju, hanem szintetikus szálból készültek is. új fazonok is kaphatók, amelyek azt bizonyítják, hogy a gyermekdivat is lépést tart az igényekkel.

a vásárlások megkönnyítésére a ruházati bolt hétfőtől kezdve karácsonyig tartó ajándékvásárlási akciót indít. különösképpen ajánlják a szülőknek, hogy kötött holmikkal lépjenek meg gyermekeiket a télapó ünnepére és karácsonyra. a város minden pontján 14 szaküzletét kiemelkedően felkészíti áruval a vállalat, ezek között is leginkább a lenin köruti babakelengye boltot, a petőfi sándor utcai, a józsef köruti és a vöröshadsereg uti hófehérke szaküzletet. a kijelölt 14 szaküzletben azokat, akik 200 forintot felül vásárolnak, egy-egy gyermekjátékkal is megajándékozzák. /mti/

--

16.22/a

- 44 -

PM

bb 51. szabolcs megyei termelőségvetkezeti tagok látogatása a hazafias népfront klubjában

k kf/tm-lm vg

1963. november 22.

a szabolcs megyei termelőségvetkezeti biztosítási és önszegélyezési csoportjának 100 tagja háromnapos budapesti társasutazáson vett részt, amelynek során megismerkedtek a fővárossal. a termelőségvetkezeti tagok pénteken délután ellátogattak a hazafias népfront klubjába, ahol találkoztak és beszélgettek biszku bélaival, az mszmp politikai bizottságának tagjával, szabolcs megye képviselőjével, és dr. ortutay gyulával, a hazafias népfront főtitkárával. /mti/

--

bb 52. régészeti tanácskozás kecskeméten

vid fm/tné-lm fm

1963. november 22.

a magyar nemzeti múzeum és a kecskeméti katona józsef múzeum csütörtökön és pénteken régészeti tanácskozást rendezett kecskeméten. az ország különböző részeiből érkezett régészek, muzeológusok összegezték az utóbbi évek ásatásainak eredményeit, és az ezzel kapcsolatos további feladatokat. /mti/

--

bb 53. békegyűlés kaposvárott

vid fm/tné-lm fm

1963. november 22.

pénteken kaposvárott, a városi tanács nagytermében békegyűlést rendeztek, amelyen harmati sándor, az országos béketanács alelnöke, a hazafias népfront országos tanácsának titkára ismertette a 15 éves magyar békemozgalom munkáját, eredményeit és feladatait. /mti/

--

bb 54. hazaérkeztek a zwickaui schumann-verseny magyar résztvevői

k ol/tr-lm fm

1963. november 22.

hazaérkeztek a zwickaui nemzetközi schumann-versenyek magyar résztvevői: kadosa pál, kossuth díjas kiváló művész, zeneszerző, a verseny zsürijének tagja, a zongoraversenyen harmadik díjat nyert szegedi anikó zongoraművész és alföldi mária énekművész, aki több koncerten szerepelt sikeresen. /mti/

--

16.50/a

- 45 -

PM

bb 55. csukás zoltán nevét vette fel a csornai mezőgazdasági technikum

vid gk szb ie

1963. november 22.

névadó és kollégiumavató ünnepséget tartott a pénteken a csornai mezőgazdasági technikum. az 1950 óta fennálló iskola névadójául csukás zoltán kossuth-díjas akadémiai levelező tagot, az állatorvostudományi egyetem 1957-ben elhunyt professzorát választotta, aki az állattenyésztés nemzetközileg elismert kiváló tudósa volt.

az ünnepségen megjelent dr. petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes, valamint csukás zoltán professzor özvegye is. a névadó ünnepség alkalmából emelték kollégiumi rangra a technikum diákotthonát. a hallgatókat petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes köszöntötte, majd kiss sándor, a kisz központi bizottságának osztályvezetője átadta az iskola növendékeinek a kisz központi bizottsága által adományozott zászlót és a kollégium működését engedélyező oklevelét. /mti/

..

bb 56. északi szél hozza az időjárás enyhülését - „áprilisi”, változékonyságu idő várható a következő napokra

i ie szb -cz

1963. november 22.

csütörtökön - mint általánosan tapasztaltuk - hirtelen végeszakadt a „nyáris”, időjárásnak. a lehülést, erős szelet és felhősödést az izland tájékról elindult ciklon egyik hidegfrontja hozta, amely csütörtökön haladt át hazánk területén. a ciklon hatására egyébként egész európa nagy részére 4-8 fokos tengeri származású levegő áramlik, erősen szeles, felhős, kisebb átfutó esőkkel tarkított időjárást okozva. a balti államokból, valamint finnországból és svédország északi részéből kisebb hózáporokat is jelentettek. a szovjetunió európai területének keleti felén, a kaukázustól északra még enyhe ugyan az idő, de az előrenyomuló hűvös levegő ott is gyorsan kiszorítja a melegebb légtömegeket. dél-európában viszont - bár az adriai tenger déli partvidékén helyenként erős szél van, s a pó völgyében is igen gyorsan csökkent a hőmérséklet, - általában enyhe az idő: a földközi tenger keleti és nyugati medencéjében pénteken reggel 13-16, spanyolországban pedig 14.-17 fokot mértek.

/folyt.köv./

17.10/a
18.15 ✓

- 46 -

bb 56. /északi szél.... 1. folyt./- szb

hazánkban egyes helyeken 24 óra alatt kereken tíz fokkal csökkent a hőmérséklet. szerdán ugyanis a déli megyékben még 17-18 fok volt a hőmérsékleti csúcserték, csütörtökön már csak 7-8. a csökkenés kisebb, 4-7 fokos az északi és nyugati részen, ahol már az előző napon is két-három fokkal hűvösebb volt. a hőmérséklet pénteken nagyjából változatlan maradt: délen a fővárosban 7, miskolcon és békéscsabán 6, debrecenben és nyíregyházán 3 fokot mutatott a hőmérő higánya. az idő pénteken mégis kelletlenebb volt, mint az előző napon, mert erős szél járult hozzá. az egyetlen szélcsendes hely talán csak sopron volt, amely az alpok árnyéktere által védve pénteken délnben még 12-13 fokos melegnek „örvendett”,.

az erős szél pénteken még déli-délnyugati, szombaton már északi-északnyugati irányból érkezik hozzánk. ennek ellenére is némi enyhülés várható tőle, mert ezek a légtömegek tulajdonképpen óceáni eredetűek, s a mienkénél nem alacsonyabb szélességi fokról származnak. szombatra a hőmérséklet várhatóan 1-3 fokkal emelkedik, az időjárás pedig „áprilisi”, jellegű lesz. ez természetesen nem az enyhiséget, hanem a változékonyságot jelenti: időnkénti erős szelet, átvonuló felhőzetet, kisebb esőket, az enyhülés és lehülés gyors váltakozását. egyébként a hirtelen érkezett lehülés ellenére sincs okunk panaszkodni az időjárásra, mert a napi közép hőmérséklet még csütörtökön és pénteken is meghaladta 1-2 fokkal a sokévi átlagot. /mti/

..

bb 57. 6,6 milliárd forintból gazdálkodik jövőre a fővárosi tanács - rendkívüli ülést tartott a fővárosi tanács

t hi-di/lk szb sr

1963. november 22.

pénteken az új-városháza nagytermében rendkívüli ülést tartott a fővárosi tanács. megtárgyalta és elfogadta budapest 1964. évi városfejlesztési tervjavaslatát. dr. pesta lászlónak, a végrehajtó bizottság elnökhelyettesének megnyitóját követően kovács páál elnökhelyettes - a napirend előadója - emelkedett szólásra:

- a 2. ötéves terv eddig esedékes részét - hangsúlyozta az elnökhelyettes - általában hiánytalanul teljesítettük, sőt - néhány főbb ágazat területén - kisebb túlteljesítés is várható. csupán az építőipar a kivétel; mintegy 600-800 lakás befejezése áthúzódik 1964 első negyedére. elmaradtak az új lakótelepek ugynevezett kapcsolódó létesítményeivel is.

az előadó a továbbiakban arról beszélt, hogy a pócsmezeyeri 3. számú vízműtelep és a nagy felszíni vízkivételi mű 1. ütemének üzembe helyezésével jelentősen javult a főváros vízellátása. huszonnyolc kilométerrel növekedett a gázvezetékek hálózata. a lakótelepeken 180 000 négyzetméter új utat adtak át rendelkezésükre. az elmúlt két és fél évben 390 autóbusz, 20 trolibusz-pótkocsi, 71 villamos-motorkocsi és 254 taxi kapcsolódott be a forgalomba.

/folyt.köv./

17.40/a
18.15 ✓

- 47 -

bb 57. /6,6 milliárd forintból... 1. folyt./- szb

a főváros 1964. évi költségvetése: 6,6 milliárd forint. ebből 2,8 milliárd forintot a különböző tanácsi intézmények fenntartására költenek, a fejlesztési előirányzat csaknem 4 milliárd forint; 3,7 milliárd a beruházási és felújítási hitel és 228 millió forint a községfejlesztési alap költségvetése. a tanácsi vállalatok termelési előirányzata 5,6 milliárd forint, a kereskedelmi hálózat mintegy 16 milliárd forint értékű forgalom lebonyolítására készül fel. a főváros mintegy 2 millió lakóját körülbelül 240 000 ember munkája szolgálja majd 1964-ben.

a tanácsi ipar termelésében 17,4 százalékkal növekszik a szolgáltatások mennyisége, az építőipari vállalatoknál mintegy 15 millió forint értékű gépesítési programot kívánnak megvalósítani. a különböző intézmények kisebb felújítási és karbantartási munkáira kerületi épületkarbantartó részlegeket hívnak életre.

a közlekedési vállalatok napi 4 millió, összesen 1 milliárd 459 millió utas szállításával számolnak 1964-ben. tovább növekszik az autóbusszon utazók részaránya, a járműpark összesen 150 - ebből 50 csuklás - autóbusszal, 25 villamos-motorkocsival, 8 bhév-motorkocsival és 60 taxival bővül. novemberben átadják rendeltetésének az új erzsébet-hídat; az 1964. évi munkákra 114 millió forintot költenek. a minisztertanács határozatának szellemében gyorsabb ütemben folytatják a földalatti vasút építkezését. jövőre elkészül a döbrentei téri és a mórícz zsigmond körtéri áramátalakító, ki- szélesítik a józsef attila utcát és befejezik az albertfalvi felüljáró tervezését. ez utóbbi kivitelezését 1965-ben kezdik meg.

a vízszolgáltatás 9 millió köbméterrel növekszik, s eléri a 227 millió köbmétert. újabb 72 kilométerrel bővül a vízvezeték-hálózat, s mintegy 6 ezerrel növekszik a fogyasztók száma. összesen 38 millió forintos előirányzattal megkezdik a nagy felszíni vízkiviteli mű 2. ütemének, és a 3-as főnyomócsőrendszer második ágának építését. a gáztermelés 17 millió köbméterrel, 5 százalékkal emelkedik 1964-ben, ez 12 000 új család bekapcsolódását teszi lehetővé. a távfűtő és melegvíz-szolgáltató vállalat teljesítménye csaknem 50 százalékkal növekszik. a főváros tisztaságának biztosítására 106 millió forintot, az ideinél 8,4 millió forinttal többet költenek. mintegy 400 000 négyzetméterrel bővítik a parkok területét.

a költségvetési előirányzat mintegy 40 százalékat a szociális és egészségügyi intézmények fenntartására fordítják. a tanácsi kórházak ágyainak száma jövőre eléri a 14 565-öt. korszerűsítik a jános és az istván-kórház egyes osztályait, tízenkét millió forintot költséggel folytatják a 22. kerületi központi rendelő intézet építését.

/folyt.köv./

17.45/a

18.no

- 48 -

PK

bb 57. /6,6 milliárd forintból... 2. folyt./- szb

budapest egészségügyi intézményei a költségvetési előirányzaton kívül 18 millió forint népgazdasági, 20 millió forint községfejlesztési beruházási hitelt kapnak. a tanács ezen kívül több mint 72 millió forintot költ a meglévő épületek átlagvédelmére, felújítására.

a kulturális kiadások a költségvetési előirányzat 35 százalékát teszik ki. 425-tel növelik az óvodai, és 320-al a gyermek-otthoni férőhelyek számát. átadnak rendeltetésének 153 általános iskolai és 16 középiskolai tantermet.

jövőre 4 664 lakás építését fejezik be állami erőből. ugyanakkor megkezdik 4 554 új otthon építését: ezek az 1965-ös tervben szerepelnek, - mondotta a többi között az elnökhelyettes, s bejelentette, hogy a jövő év első negyedében felülvizsgálják a lakásépítkezések 1964. évi előirányzatát. az eddiginél jobban akarják ugyanis megszervezni az építőipar téli foglalkoztatását.

- az 1964. évi városfejlesztési tervjavaslat - hangsúlyozta befejezésül kovács páál - körültekintő munka és sokoldalú mérlegelés eredménye. megítélésünk szerint biztosítja a rendelkezésünkre bocsátott eszközök hatékony felhasználását, s elősegíti a második ötéves terv előirányzatainak teljesítését.

/folyt.köv./

bb 58. aláírták a magyar és a lengyel párt- és kormányküldöttség közös nyilatkozatát, valamint a két ország gazdasági együttműködési bizottságának jegyzőkönyvét

t ms/gk-lm bs

1963. november 22.

pénteken az országház munkácsy-termében kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke a magyar, wladyslaw gomulka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára és józsef cyrankiewicz, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a lengyel népköztársaság kormányának elnöke, a lengyel párt- és kormányküldöttség vezetői közös nyilatkozatot irtak alá.

az ünnepélyes aláírásnál jelen volt magyar részről dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, apró antal, fenér lajos, fock jenő, kállai gyula, nemes dezső és szirmai istván, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagjai, dr. péter jános külügyminiszter, dr. ajtai miklós, az országos tervehivatal elnöke és a magyar párt- és kormányküldöttség tagjai és szakértői, lengyel részről zenon kliszko, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, stefan jedrychowski, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács mellett működő állami tervehivatal elnöke, valamint a lengyel párt- és kormányküldöttség többi tagja és szakértője.

ezt követően apró antal a lengyel-magyar gazdasági együttműködési bizottság magyar és stefan jedrychowski, a bizottság lengyel tagozatának elnöke jegyzőkönyvet irt alá a lengyel-magyar gazdasági együttműködés soron levő feladatairól.mti/

18.05/a

-

- 49 -

111

bb 59. magyar-Lengyel barátsági nagygyűlés a sportcsarnokban

t vt-zs/lk szb sr

1963. november 22.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága és a hazafias népfront budapesti bizottsága péntek délután a sportcsarnokban magyar-Lengyel barátsági nagygyűlést rendezett. az ünnepi alkalomra zászlódiszbe öltözött a sportcsarnok; magyar és lengyel nyelvű feliratok éltették a két nép barátságát, a lelátók és az elnöki emelvény előtt elhelyezett széksorok már jóval a kezdés időpontja előtt zsufolásig megteltek. a gyűlésre elküldték képviselőiket csepel, angyalföld, kispeszt, újpest, zugló és a többi budapesti kerület gyárai, üzemei. a hallgatóság sorában helyet foglalt az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormány számos tagja, társadalmi és kulturális életünk sok neves személyisége. ott volt a budapesti vállalatok, hivatalok és intézmények sok kiváló dolgozója, a társadalmi és tömegszervezetek számos aktivistája.

néhány perccel délután 4 óra után a jelenlevők viharos tapsa közben foglalta el helyét a díszemelvényen a barátsági nagygyűlés elnöksége. az elnökség tagja volt kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, kállai Gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, szirmai István, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, dr. Ajtai Miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, az országos tervehivatal elnöke, Péter János külügyminiszter, vályi Péter, az országos tervehivatal elnökének első helyettese, bíró József külkereskedelmi miniszterhelyettes és Martin Ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, a magyar népköztársaság varsói nagykövete.

az elnökség tagja volt Władysław Gomułka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára, József Cyrankiewicz, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, Zenon Kliszko, a Lemp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, Stefan Jedrychowski, a Lemp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács mellett működő tervbizottság elnöke, Marian Naszkowski külügyminiszterhelyettes, a Lemp központi bizottságának tagja, Kazimierz Olszewski, a külföldi gazdasági együttműködés bizottságának alelnöke, Tadeusz Kropczyński külkereskedelmi miniszterhelyettes és Henryk Grochowski, a lengyel népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

ugyancsak az elnökségben foglalt helyet bíráni László, a 3. kerületi pártbizottság titkára, Borbély Sándor, a csepel vas- és fémművek pártbizottságának titkára, Bugár Jánosné, a szot titkára, Csató László, a csepel vas- és fémművek vezérigazgatója,

/folyt.köv./

18.15/a

18.15

- 50 -

KA

bb 59. /magyar-Lengyel... 1. folyt./- szb

csikesz Józsefné, a budapesti pártbizottság titkára, Darvas József, a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára igazgatója, Garai Gábor költő, Hanner Ferenc, a hazafias népfront budapesti bizottságának elnöke, Kapusztai József, az Orion-gyár dolgozója, Katona Imre, a 6. kerületi pártbizottság titkára, Keszei Károly, a szot budapesti bizottságának vezető titkára, Kiss Dézso, a budapesti pártbizottság másodtitkára, dr. Kiss Ferencné, a 17. kerületi pártbizottság titkára, Kovács Ferenc, a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára pártbizottságának titkára, Lantos Zoltán, a 15. kerületi pártbizottság titkára, Lukács István, a 7. kerületi pártbizottság titkára, Mária Sándor, a kistextilgyár szocialista brigádvezetője, Maros Józsefné, az 5. kerületi pártbizottság titkára, Nagy Mária, a 4. kerületi pártbizottság titkára, Nagy Richárd, a Kisz budapesti bizottságának első titkára, Nemes Lajosné, a csepel vas- és fémművek dolgozója, dr. Noszkay Aurél, a János Kórház igazgató-főorvosa, Prieszol Olga, a 2. kerületi pártbizottság titkára, Sarlós István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, Schler János, a magyar hajó- és darugyár brigádvezetője, Schumeth János, a 14. kerületi pártbizottság titkára, Somogyi Sándor, az 1. kerületi pártbizottság titkára, Székely Zoltán, a Bem József gimnázium igazgatója, Szőke Lajos, a 22. kerületi pártbizottság titkára, Teuschl István, a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára szocialista brigádvezetője, Varga József, a Ganz-mávg-gyár szocialista brigádvezetője és Varga Lajos, a magyar optikai művek szocialista brigádvezetője.

a himnuszok hangjai után Gáspár Sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára elnöki megnyitójában köszöntötte a gyűlés résztvevőit, s a következőket mondta:

- nagy megtiszteltetésnek tartjuk, hogy a budapesti kommunisták képviselői, a budapesti gyárak, üzemek és intézmények küldöttel mai nagygyűlésünk alkalmával találkoznak a testvéri Lengyelország hazánkban tartózkodó párt- és kormányküldöttségével. a budapestiek vendégszerető emberek, akik szívesen találkoznak ismeretlenekkel, idegenekkel, méginkább így van ez a barátokkal. a lengyel-magyar barátság nem újkeletű; mély történelmi hagyományai vannak. barátságunk az elmúlt években tovább erősödött, új tartalmat nyert azzal, hogy közösen eszméink, céljaink és gondjaink. a budapesti kommunisták, a budapesti dolgozók nevében szívünk teljes melegével köszöntjük kedves lengyel elvtársainkat, barátainkat. /hosszantartó, nagy taps./

ezután Kádár János, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke mondott beszédet.

/Kádár János beszédét mai bb 28. számú hírlapunkban közöltük. a beszédre javításokat adunk. a szöveg csak a változtatások figyelembevételével közölhető./

/folyt.köv./

18.35/a

18.35

- 51 -

KA

bb 60. időjárásjelentés

gk-lm bs

1963. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 22-én, pénteken 18 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, szórványosan előforduló futóesőkkel. helyenként élénk délnyugati, majd északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 8-11 fok között./mti/

--

bb 61. megnyílt luzsicza lajos festőművész kiállítása a csók galériában

t tf/gk-lm sr

1963. november 22.

a csók istván galériában pénteken „magyar hegyvidék”, címmel kiállítás nyílt luzsicza lajos festőművész alkotásaiból. a képcsarnok vállalat legújabb bemutatójának megnyitóján csap erzsébet művészettörténész mondott beszédet, s ismertette a tárlat anyagát, amelyet mintegy 60 olajfestményből és rajzból állítottak össze.

a kiállítást december 8-ig tekintheti meg a közönség./mti/

--

bb 62. költői felolvasóest az írószövetségben

t bi/gk-lm sr

1963. november 22.

a magyar írók szövetségének költői szakosztálya pénteken felolvasóestet rendezett. képes géza, sipos gyula, kónya lajos, mezei andrás és székely magda olvastak fel verseikből. a költők munkásságát és az elhangzott verseket rónay györgy, szabó pál, koczogó ákos, imre katalin és szabó gyöngy méltatták./mti/

--

bb 63. megnyílt a csehszlovák művészi fényképkiállítás

t tf/tné-lm sr

1963. november 22.

a csehszlovák kultúra népköztársaság uti bemutatótermében pénteken ünnepélyesen megnyitották a csehszlovák művészi fényképkiállítást. a kiállítás anyagát mintegy 100 fekete-fehér felvételtől állították össze. a képek ismertetik csehszlovákia népének életét, munkáját, tudományos és kulturális tevékenységét.

a kiállítást december 4-ig tartják nyitva, naponta 10-18 óráig

/mti/
18.45/a

--
- 52 -

mti

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb -cz

kádár jános nagygyűlési beszédére /bh 28. számú hír/ az alábbi javításokat adjuk:

a megszólítások utáni első bekezdés végére: /...forró üdvözlését, jókívánságait./ /t a p s /.

a második bekezdés végére /... barátságunk szentelünk./ ugyancsak: / t a p s /.

az 1. folytatás első három sora törölendő, helyette a helyes szöveg a következő:

engedjék meg, hogy személyesen is köszöntsem közeli igaz barátunkat, a lengyel nép nő fiát, wladyslaw gomulka elvtársat, szívből köszöntsem józef cyrankiewicz elvtársat...

a bekezdés végén: /t a p s ./

az első folytatás harmadik bekezdésének 5. sorában az „írnyitásával”, szó helyett

v e z e t é s é v e l

irandó.

a második folytatás első bekezdésének végén /... nagyszerű eredményekhez./: /t a p s ./

a második bekezdésnél a „kedves elvtársak!”, megszólítás után kérjük beírni:

elvtársnők!

a harmadik bekezdés első sora helyesen:

mi arra t ö r e k e d t ü n k ...

ugyancsak a harmadik bekezdés 5. sorában a „magasodik”, szó helyett

s o k a s o d i k

irandó.

/folyt.köv./

18.50/a
19.10

- 53 -

mti

/a szerk. figy.... 1. folyt./- szo

a negyedik bekezdés negyedik sora helyesen:

... ötven százalékkal nőtt h a z á n k b a n a szocialista...

az ötödik bekezdés harmadik sorától a szöveg helyesen:

... a magyarországot a szovjetunióval és más szomszédaival összekötő...

ugyancsak az ötödik bekezdés ötödik sorában a helyes szöveg:

... szocialista forradalom i d e i évfordulóján....

a harmadik folytatás első bekezdésének tizedik sorában a szöveg:

... a magyar nép a szocializmus uj korszakába, teljes felépítésének korszakábalépett

a negyedik folytatás harmadik bekezdésének harmadik sorától a szöveg:

.. felszabadították országainkat a hitler-fasiszta megszállás alól és népeink vették kezükbe...

a negyedik bekezdés utolsó sorában:

.. együttműködési kormánybizottságnak.

ugyancsak a negyedik folytatás hetedik bekezdésének második sorában „közös nyilatkozatot”, helyett

közös okmányokat

irandó.

e bekezdés végére /t a p s ./ jön

/folyt.köv./

18.55/a
20.20

- 54 -

MA

/a szerk. figy.... 2. folyt./- szb

a hatodik folytatás negyedik bekezdésének utolsó sorában a „fenyegeti”, szó helyett

veszélyezteteti

irandó.

a hetedik folytatás első bekezdésének első sorától a szöveg:

... az 1957-es és 1960-as m o s z k v a i nyilatkozatok...

a hetedik folytatás harmadik bekezdésének ötödik sora:

... állhatatosan é s e g y ü t t küzdünk...

a nyolcadik bekezdés végére /... további felvirágoztatásában./ /t a p s ./ pótlendő.

az utolsó bekezdés helyesen:

- éljen a magyar és a lengyel nép örök barátságára, testvérisége! /taps./

. éljen a lengyel egyesült munkáspárt és annak gomulka elvtárs vezette központi bizottsága! /taps./

- éljen a proletárinternacionalizmus! /taps-/

- éljen és győzedelmeskedjék a szocializmus és a béke! /taps./

/mti/

--

- 54/a -

MA

20.00/a

20.20

bb 59. /magyar-Lengyel... 2. folyt./- szb

kádár jános beszédét hosszantartó taps fogadta. ezután a jelenlevők lelkes, nagy tapsa közben wladyslaw gomulka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára lépett a mikrofonhoz.

/gomulka elvtárs beszédét a bb 25-ös híriünkben közöltük. az anyagra javítást adunk. a szöveg csak a javítások figyelembevételével használható fel./

wladyslaw gomulka beszédét a nagygyűlés részvevői hosszantartó viharos tapssal fogadták.

gáspár sándor zárszavában arra kérte a lengyel párt- és kormányküldöttség vezetőit és tagjait, hogy visszatérve hazájukba adják át varsó dolgozóinak a budapesti dolgozók elvtársi üdvözlését, baráti jókívánságait. /nagy taps./

a lelkeshangulatu barátsági nagygyűlés az internacionaléval ért véget. /mti/

-. -

bb 64. ítélet egy nyugatnémet állampolgár bűnügyében

k -lm sr

1963. november 22.

a szegedi városi és járásbiróság november 20-án tárgyalta paul brühl nyugat-német állampolgár bűnügyét. a bírósági eljárás során bizonyítást nyert, hogy a nevezett tiltott határátlépés büntetéhez nyújtott segítséget. ezért paul brühl a bíróság öthónapi szabadságvesztésre ítélte, amelynek letöltése után elrendelte kiutasítását az országból. az ítélet nem jogerős. /mti/

-. -

20.00/a

20.30

- 55 -

MAJ

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb bs

mai bb 57-es számú /6,6 milliárd forintból.../ című hírünk első folytatása harmadik bekezdésének 7. és 8. sorában a földalatti vasut építkezésére vonatkozó mondatot kérjük törölni./mti/

..-

bb 57. /6,6 milliárd forintból.../ 3. folyt./- szb

a beszámolót élénk vita követte, a felszólalók a főváros életének, a tanácsok gazdálkodásának minden ágára kiterjedően foglalkoztak a jövő év feladataival.

többen is szóváltottak például a fővárosi építkezések helyzetét. köből józsef 10. kerületi tanácsstag, az építőipar fokozott ütemű gépesítésére hívta fel a figyelmet. a rendszeres fejlesztés ellenére ugyanis, különösen a tanácsai tatarozó vállalatok gépi ellátottsága elég alacsony színvonalu. javasolta, hogy hasonlóan az építkezésekhez a tatarozásoknál is alkalmazzanak ugynevezett időtartam-normatívákat. ez meggyorsítaná a tatarozások ütemét, s az építőipari gépek jobb kihasználását eredményezné. városi istván 15. kerületi tanácsstag az építőipar létszámihiány enyhítésére javasolta: a főváros egész területén vegyék számba a nyugdíjas építő szakmunkásokat, s az önként jelentkezőknek az illetékesek tegyék lehetővé, hogy ismét munkába állhassanak. fodor gyula 2. kerületi tanácsstag kérte, hogy a 15 éves lakásépítési programhoz hasonló távlati terv készüljön a budapesti háztatarozásokra is.

kopta károly, a közlekedési állandóbizottság tagja a tömegközlekedés fejlesztését szolgáló nagyobb beruházásokról beszélt. elmondotta, hogy óbudán például 350 autóbusz, a 11. kerületben ugyanennyi taxi kiszolgálására épül majd egy-egy új telephely, a fővárosi villamosvasút részére a fehér uton új főműhely létesítését tervezik. illetékesek figyelmébe ajánlotta, hogy a tervezés elhúzóda ne akadályozza a nagyösszegű beruházások program szerinti megvalósítását.

a peremkerületek problémái is szóba kerültek a tanácskozáson. molnár lajos 16. kerületi tanácsstag a környékükön áthaladó patakok medrének szabályozására megfelelő fedezet biztosítását kérte. lengyel ferencné 2. kerületi tanácsstag óbuda, szécsi gyuláné 17. kerületi tanácsstag rákoskeresztúr közvilágításának fejlesztését, dr. malin róbert 18. kerületi tanácsstag pestlőrinc, dr. kovács mihály 2. kerületi tanácsstag pesthidegkut, budaliget és más külső részek ivóvízproblémáinak megoldását sürgette. parányi jános, a 10. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke a dolgozók iskoláinak helyzetével foglalkozott.

/folyt.köv./
19.50/a

20^W

- 56 -

MA

bb 57. /6,6 milliárd forintból... 4. folyt./- szb

kerületük fejlesztésének fontosabb feladatait, illetve a tanácsai munka egy-egy ágzatának problémáit említette meg a többi felszólaló is: jelenik ernőné, 14. kerületi, horváth jános 9. kerületi, grosics imréné 18. kerületi tanácsstag; löwinger andorné, a házkezelési állandóbizottság tagja, vértés ödön, a terv állandóbizottság tagja, kelli lajos 4. kerületi tanácsstag, ádám józsef, a 16. kerületi tanács vb. elnöke, schmidt jános 22. kerületi, varga gyula 14. kerületi tanácsstag, bakos károly, a házkezelési állandó bizottság elnöke.

a felszólalásokra kovács pál és dr. pesta lászló, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettesei válaszoltak.

a tanácsülés a válaszokat tudomásul vette és a fővárosi tanács 1964. évi városfejlesztési tervjavaslatát elfogadta. /mti/

..-

c

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb bs

mai bb 58-as számú hírünk címe helyesen a következő: aláírták a magyar-lengyel közös nyilatkozatot, valamint a két ország gazdasági együttműködési bizottságának jegyzőkönyvét. /mti/

..-

19.55/- szb

20^W

-57-

MA

a szerkesztőségek figyelmébe!
-/ gomulka javítás! /

-lm -cz

1963. november 22.

wladyslaw gomulka nagygyűlési beszédéhez bb 25. sz. hír/
az alábbi javításokat adjuk:

az első folytatás harmadik bekezdésének végére/...
résztesítették minket. /nagy taps./ irandó.
a negyedik bekezdés negyedik sorától a szöveg helyesen:
..a ,,népek tavasza,, dicső időszakában bem tábornok és petőfi
sándor együtt harcoltak a szabadságért, száz esztendővel később
a szocializmus közös történelmi útján, a szocialista államok...

az ötödik bekezdés helyes szövege a következő:

mostani látogatásunk tovább erősíti ezt a barátságot,
hozzájárul ahhoz, hogy elmélyüljön a mindkét fél számára előnyös,
gyümölcsöző gazdasági és politikai együttműködés.

a hatodik bekezdés negyedik sorától a szöveg helyesen:
...szinvisonalat ért el. különösen örvendetes számunkra...
a bekezdés végére: /nagy taps./ irandó.

a hetedik bekezdés első sorában ,,közös uton haladunk,,
helyett:
együtt haladunk

irandó.

ugyancsak a hetedik bekezdés utolsó sorában a ,,hatását,,
szó helyett
befolyását

irandó.

a második folytatás első bekezdésének utolsó sorában a
,,tényezőjét,, szó helyett
zálogát

irandó.

a második folytatás első bekezdése /,,pártunk tudatában
van... szocialista államokkal.,,/

törlendő!

ugyancsak a második folytatás negyedik bekezdésének
második sorában az utolsó két szó: ...főre növekedett, a következő
mondat /pedig ugyanakkor..., valamint a teljes következő bekezdés
/...7.5 millió tonnára növekedett/

törlendő!

/folyt.köv./

20.15/a

- 58 -

/a szerk.figy... 1.folyt./-lm
gomulka javítás!

a harmadik folytatás második bekezdése /,,gyors fejlődés...
erre nőtt,,/ teljes egészében törlendő.

ugyancsak a harmadik folytatás negyedik bekezdése /,,hosszu
évek óta... megszervezésére is,,/
törlendő!

a negyedik folytatás második és harmadik bekezdése:
/ez a dinamikus...összpontosítjuk.,,/

kimarad!

az ötödik folytatás nyolcadik sorában a helyes szöveg:
...az állattenyésztés takarmányszükségleteit. így országunk...

az ötödik folytatás első bekezdésének első hat sora kimarad.
a bekezdés kezdete: ,,a szarvasmarha- és a sertésállomány...

a következő mondat helyesen: a szarvasmarha állomány az
1947 és 1962 közötti években több mint kétszeresére növekedett
és a tehének tejhozamának jelentős növekedése mellett elérte a
mezőgazdasági terület 100 hektárjára számítva az 50 darabot.
ennél jóval gyorsabban fejlődik a sertésállomány...

az ötödik folytatás második bekezdése törlendő, helyette
a szöveg a következő:

az állattenyésztésben elért jelentős fejlődés révén növel-
hetővé vált a lakosság fogyasztása és egyidejűleg nagy mennyisé-
gek exportálására nyílt lehetőség ezekből a cikkekből. a nö-
vénytermelés elégtelen fejlődése viszont külkereskedelmünket
igen költséges gabona- és takarmánybehozattal terheli meg. a
növénytermelés növelésének meggyorsítása és az ország takarmány-
bázisának bővítése, valamint az állatállomány ésszerűbb és taka-
rékosabb takarmányozása a nagy fehérjetartalmu ipari takarmány-
releségek széleskörű alkalmazása révén, a legközelebbi évek egyik
kulcsfontosságú feladata.

a hatodik folytatás tizenegyedik sorától /,,emiatt
állandó...,,/ tizenkilencedik sorának végéig/,,...mezőgazdasági
terményekre.,,/ a szöveg törlendő!

a hetedik folytatás első bekezdésének második sorától a
helyes szöveg:
...a lengyel magyar árucserforgalom 1958 óta - mint kádár elvtárs
is bejelentette - több mint 2.5-szeresére növekedett és 1962-ben
jelentős mértékben...

/folyt.köv./
20.20-/a

- 59 -

/a szerk. figy....2. folyt./-lm
/gomulka javítás/

a hetedik folytatás harmadik bekezdése t ö r l e n d ő, a helyes szöveg a következő:

- pozitívan értékeljük a haldex lengyel-magyar közös vállalat munkáját és a lengyel meddőhányók hasznosítására további lehetőségeket látunk.

ugyancsak a hetedik folytatás negyedik bekezdésének harmadik sorától a szöveg helyesen:

...különös tekintettel a gyógyszeripari termékekre, valamint vegyipari berendezés exportjára.

a nyolcadik folytatás második bekezdésének végére /...barátság szálait./ / n a g y t a p s./ pótlendő!

a következő bekezdés elé kérjük beszurni: kedves elvtársak!

ugyancsak a nyolcadik folytatás hatodik bekezdésének hetedik sora helyesen:

...támogatásra talált a világgözüvéleményben...

ugyan ezen bekezdés kilencedik sorában az „idegen,, szó helyett

k ü l f ö l d i
----- irandó!

a kilencedik folytatás első bekezdésének negyedik sorától a szöveg helyesen:

...az usa és az nszk kormánya részéről. ez a törekvés ellentétben van...

a tizedik folytatás utolsó bekezdése törlendő, helyette a következő a helyes szöveg:

-testvérpártjaink töretlenül a szocialista népek egységének alapján állnak, az 1957 és az 1960 évi moszkvai értekezleten egynangulag nozott határozatok szellemében. a marxi-lenini pártok egysége, a szocialista államok szuverénitásának és függetlenségének kölcsönös tiszteletben tartása, de ugyanakkor a nemzetközi szolidaritáson alapuló egysége, nagymértékben meghatározza az erőviszonyok alakulását a két világrendszer között.

/folyt, köv./

20.25/a

- 60 -

MA

/a szerk. figy..... 3. folyt. / lm
gomulka javítás!

a tizenegyedik folytatás első bekezdésének első hét sora törlendő, a szöveg helyesen:

- valamennyi objektív tényező a szocialista rendszer javát szolgálja a kapitalista rendszerrel szemben. a szocialista országok gazdasági fejlődésének gyors üteme egyre inkább az új társadalmi rendszer javára fogja billenteni a mérleg serpenyőjét. /innen a bekezdés végéig a szöveg változatlan!/
a tizenegyedik folytatás második bekezdésének első öt és fél sora /ennek az antagonizmusnak...1480 dollárra./ törlendő! ezután a helyes szöveg a következő:

- az imperializmus, a gyarmatok és a függő helyzetben levő országok, valamint saját munkásosztálya és parasztsága kizsákmányolásából évszázadokon át felnalmózódott minden gazdagsága ellenére tenetetlenül áll az elnyomott emberek százmillióinak a szabadság és az emberi méltóság iránti feltartóztathatatlan törekvésével szemben. ezek az embermilliók maguk akarják élvezni hazájuk kincseit, saját munkájuk gyümölcsét és a modern civilizáció vívmányait. az a feladatunk, hogy mindazt, ami a szocializmust erőssé és életképesé teszi, valamint mindazt, ami a régi tőkésrendszer gyógyíthatatlan betegségének tünete, helyes és előrelátó politikájával arra használjuk fel, hogy a magunk részére szerezzük meg a győzelmet a két világrendszer történelmi versengésében.

a tizenkettedik folytatás első bekezdésének első hét sora változatlan. utána négy sor /„az imperializmusnak... irányuló törekvései...,,/ t ö r l e n d ő! a következő mondat helyesen:

a népek végső fokon nemcsak azért fogják a szocializmust választani, mert aránylag rövid időn belül be fogja bizonyítani gazdasági fölényét azzal, hogy több anyagi és szellemi értéket termel a társadalom minden egyes tagja számára, hanem azért is, mert olyan erőt képvisel, amely képes végleg véget vetni a háborúnak. /innen a bekezdés végéig a szöveg változatlan!/
az első bekezdés után /az éljenzések elé/ kérjük a következő szöveget beszurni:

-kedves elvtársak!

/folyt. köv./
20.30/a

- 61 -

MA

/szerk. figy....4. folyt./--lm
/gomulka javítás/

- küldöttségünk nevében erről a helyről is szeretnék forró köszönetet mondani a magyar népnek a lengyel nép iránt kifejezett rokonszenvéért és testvéri barátságáért. biztosíthatom, hogy ugyanilyen érzések élnek a magyar nép iránt a lengyel népben is.

-kivánunk önöknek, kedves elvtársak, kívánunk a magyar munkásosztálynak, a szövetkezeti parasztságnak, az értelmiségnek, az egész magyar népnek új, nagy győzelmeket a szocializmus építésében.

- éljen és virágozzék a magyar népköztársaság! /taps./

-éljen a magyar szocialista munkáspárt és annak központi bizottsága, kádár jános vezetésével! /nagy taps./

-éljen és erősödjék a lengyel-magyar barátság ! /nagy taps./

-éljen valamennyi szocialista állam egysége a békéért, a népek szabadságáért és a szocializmusért folytatott harcban!
/nosszantartó nagy taps./ /mti/

--

20.37/a

- 62 -

bb 69. elutazott a lengyel párt- és kormányküldöttség

t bc/gk szb bs

1963. november 22.

pénteken este elutazott magyarországról a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának és a lengyel népköztársaság kormányának küldöttsége, amely a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány meghívására baráti látogatást tett hazánkban. a küldöttséget wladyslaw gomulka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára és józef cyrankiewicz, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke vezette.

a lengyel párt- és kormányküldöttséget ünnepélyesen bucsuztat-
ták a ferihegyi repülőtéren. a fővárosi üzemek, hivatalok, intéz-
mények dolgozói közül mintegy nyolcezeren gyültek össze a repülőtér
betonján a küldöttség bucsuztatására.

megjelent a bucsuztatásnál kádár jános, a magyar szocialis-
ta munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi
munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, fock jeno,
gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, nemes dezső, rónai
sándor, somogyi miklós, szirmai istván, az mszmp politikai bizott-
ságának tagjai. ott volt az mszmp központi bizottsága, az elnöki
tanács és a kormány számos tagja, a politikai, a gazdasági és a
kulturális élet sok más vezető személyisége. jelen volt a budapes-
ti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is.

a felsorakozott diszörség parancsnoka jelentést tett, majd
felcsendült a magyar és a lengyel himnusz.

wladyslaw gomulka és józef cyrankiewicz kádár jános társasá-
gában ellépett a diszörség előtt.

ezután wladyslaw gomulka bucsubeszédet mondott.

- kedves kádár elvtárs! kedves magyar barátaink! baráti lá-
togatásunk a magyar népköztársaságban lassan véget ér. azzal az
érzéssel távozzunk az önök hazájából, hogy mindaz, amit e rövid idő
alatt láttunk és átéltünk, felejthetetlen élmény marad számunkra.
a legnagyobb elismeréssel adózunk magyarország szocialista fejlő-
désének, azoknak az eredményeknek, amelyeket az utóbbi években a
magyar nép a magyar szocialista munkáspárt és a magyar népköztár-
saság kormányának vezetésével elért, mind a szocialista építés,
mind a kultura és az életszínvonal emelése terén.

/folyt.köv/

20.42/a

- 63 -

bb 69. /elutazott a Lengyel... 1. folyt./- szb

a magyar nép joggal lehet büszke ezekre az eredményekre, amelyek megszilárdítják hazája politikai, gazdasági erejét és nemzetközi tekintélyét. szívünk egész melegével további szép sikereket kívánunk önöknek.

- ugyancsak mély hatással volt ránk a meleg, szívélyes és baráti fogadtatás, amelyben a lengyel párt- és kormányküldöttséget lépten-nyomon részesítették. a lengyelország iránt megnyilvánuló testvéri szeretetnek ezt a melegét - amiért szívből jövő köszönetet mondunk - elvisszük magunkkal és átadjuk a lengyel népnek. biztosíthatom önöket, hogy mi, lengyelországban is magasra értékeljük és nagyra becsüljük a magyar néphez fűződő baráti szálakat.

- a magyar párt és kormány vezetőivel, valamint a magyar néppel történt találkozásaink és megbeszéléseink új, fontos ösztönző szerepet töltenek be a magyar-Lengyel együttműködés elmélyítésében, a két nép érdekeinek és óhajainak megfelelően, valamint az egész szocialista tábor és a munkásmozgalom javára.

- azzal bucsuzunk önöktől, kedves barátaink, hogy forró üdvözlőnköt tolmácsoljuk a magyar népnek, sok sikert kívánunk a szocialista építés minden területén, a világ békéjéért és a szocializmus győzelméért folytatott harcban.

- éljen a népi Lengyelország és a magyar népköztársaság barátsága!

- éljen valamennyi szocialista ország megbonthatatlan egysége!

- éljen és diadalmaskodjék a béke és a szocializmus!

- viszontlátásra, kedves barátaink varsóban! /nagy taps./

ezután kádár jános mondott bucsuzbeszédet.

/folyt.köv./

20.47/a

- 64 -

MA

bb 69. /elutazott a Lengyel... 2. folyt./- szb

kedves gomulka elvtárs!
kedves cyrankiewicz elvtárs!
kedves Lengyel barátaink!

Lengyel párt- és kormányküldöttség magyarországi látogatásának eredményei mély meglepedettséggel töltenek el bennünket. e napokban történt találkozásaink minden mozzanata kedves és maradandó emlékként él tovább szívünkben. ezért, most, hogy elérkezett a bucsu pillanata, pártunk, kormányunk és népünk nevében ismét őszinte köszönetet mondok a küldöttség minden tagjának azért, hogy fáradtságot nem sajnálva eljöttek hozzánk.

találkozásaink nagyszerű alkalmat adtak arra, hogy kicseréljük testvérpártjaink, szocializmust építő népeink tapasztalatait. ez megfelel a forradalmi munkásmozgalom legjobb hagyományainak, jelentős és nélkülözhetetlen segítséget nyújt pártunk, a magyar szocialista munkáspárt gyakorlati munkájához.

Lengyel elvtársaink látogatása tovább erősíti a marxizmus-Leninizmus internacionalista elvein nyugvó szilárd barátságunkat, s újabb lehetőséget teremt ahhoz, hogy tovább szélesítsük országaink sokoldalú, politikai, gazdasági és kulturális együttműködését a kölcsönös előnyöknek és a testvéri segítségnek, a nemzetközi munkamegosztás fejlődő szocialista gyakorlatának megfelelően.

a ma aláírt közös nyilatkozat kifejezi azt a teljes nézetazonosságot, ami a szocialista építés, a nemzetközi kommunista mozgalom és a külpolitika minden alapvető kérdésében pártjaink és kormányaink között fennáll. a közöttünk, magyarok és lengyelek közötti őszinte és hű barátság, amely segíti népeink boldog jövőjének építését, erős és megbonthatatlan, ugyanúgy, mint az a barátság, amely a szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz fűzi népeinket.

szolidaritásunk a függetlenségüket nemrég visszanyert országok népei, s a gyarmati függés ellen harcoló népek iránt közös, éppen úgy, mint az a meggyőződésünk, hogy minden haladó erőnek egy frontban kell küzdenie a béke megőrzéséért, azért, hogy a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének eszméje végleg diadalmaskodjék.

/folyt.köv./

20.53/a

- 65 -

MA

bb 69. /elutazott a Lengyel... 3. folyt./- szb

a magyar és a lengyel nép viszonyáról elmondható, hogy sorsközösség fűzött össze bennünket a történelem jelentős szakaszán. Népünk nyelve különböző, de elődeink mégis jól megértették egymást. Még erősebb a sorsközösségünk, egyetértésünk, barátságunk és testvériségünk ma, amikor a magyar és a lengyel népet ugyanaz az eszme, a szocializmus vezérlő csillaga vezeti előre, egyazon úton, a szocialista társadalom teljes felépítésének útján.

kedves lengyel elvtársaink!

bucszóul, sikereket kívánunk önöknek szocialista építő munkájukban. Kívánjuk, váltsák valóra nagyszerű terveiket népünk boldogulására, a szocialista országok közössége, az emberiség javára. Vigyék magukkal pártunk és a magyar nép forró üdvözlését, legjobb kívánságait, amely szívből száll innen a dunától a viztula felé lengyel elvtársaink, a testvéri lengyel nép felé.

éljen és szüntelen erősödjék a magyar-lengyel barátság!

éljen a szocializmus és a béke!

szerencsés utat, a viszontlátásra kedves barátaink!

a lengyel párt- és kormányküldöttség tagjai ezután bucsut vettek a megjelent magyar közéleti vezetőktől, a diplomáciai testület képviselőitől, a budapesti lengyel kolónia tagjaitól, majd a fővárosi dolgozók küldötteitől. Lengyel és magyar zászlók emelkedtek a magasba, amikor a delegáció vezetői kádár jános társaságában elindultak a budapestiek sora előtt.

üttörők virágcsokrokat nyújtottak át a küldöttség tagjainak. kádár jános, kállai gyula és péter jános külügyminiszter az il-18-as különrepülőgéppel feljáromáig kísérte a vendégeket, s szíves búcsút vett tőlük. a repülőgép néhány perc múlva a magasba emelkedett s elindult lengyelország felé. /mti/

--

20.58/a

- 66 -

bb 65. magyar-lengyel barátsági est csepelen

tné-Lm sr

1963. november 22.

a lengyel olvasóterem rendezésében nagyszerű lengyel-lengyel barátsági estet tartottak pénteken este csepelen a városi könyvtári művelődési klubban.

az ünnepi esten kárpáti henrikné, a 21. kerületi tanács vb. elnökhelyettese bevezető szavai után jan bystrzycki, a lengyel olvasóterem igazgatója mondott beszédet. utána edyta wasilewska, lengyel operaénekesnő, hortobágyi edit előadóművész és szendrei imre zongoraművész szereplésével művészeti műsor következett. a művelődési klubban „a mai lengyelország élete„ címmel dokumentációs kiállítás nyílt meg./mti/

--

bb 66. sophokles- és aristophanes - művek előadása az egri gárdonyi géza színházban

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 22.

az egri gárdonyi géza színházban pénteken bemutatták sophokles: aias, és aristophanes: a nőuralom című darabjait. a főbb szerepeket bálint györgy, simon györgy, kovács mária, demeter hedvig és felföldi lászló játszotta. mindkét darabot giricz mátyás rendezte./mti/

--

bb 67. „az ember tragédiájá„-nak előadása miskolcon

i vid/fm-Lm fm

1963. november 22.

a fennállásának 140. évfordulóját ünneplő miskolci nemzeti színházban - orosz györgy rendezésében - pénteken előadták madách „az ember tragédiájá„-t. ádámot básti lajos kossuth-né, kiváló művész évát zolnay zsuzsa, lucifert pedig bodor tiberius alakította. a diszleteket wegenast róbert, a kosztümöket pedig schäffer judit tervezte./mti/

--

bb 68- ösbemutató a veszprémi színházban

vid fm/tné-Lm fm

1963. november 22.

a veszprémi petőfi színházban pénteken ösbemutatót tartottak. gyárfás miklós: lángeszű szerelmesek című, mai tárgyú vígjátékát adták elő nagy sikerrel./mti/

--

21.03/a

- 67 -

bb 70. megérkeztek alt-aussee-ből a háboru alatt elhurcolt magyar műkincsek

r/s la

1963. november 22.

pénteken este megérkezett budapestre az a 135 értékes festmény, amelyet csütörtökön dr. Garas Klára művészettörténész, a szépművészeti múzeum munkatársa vett át a magyar állam nevében alt-aussee-ban az osztrák hatóságoktól./mti/

--

22.32/s

- v é g e -

- 68 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 122 490, 260 600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 23.

bb 1. új földgázbontó az óbudai gázgyárban - egyelőre 15 budapesti nagyüzemben akarják hasznosítani az alföldi földgázt

i nbj/lk szb vg

1963. november 23.

az utóbbi években csak úgy lehetett kielégíteni a főváros gázigényét, hogy az óbudai gázgyár termelésén túl dunaujváros kőszén-gázt juttatott budapestnek, s a zalából érkezett földgázt az albertfalvai földgázbontó alakította át városi gázzá.

az igények azonban tovább növekszenek. egy-egy kemény téli napon 1957-ben 1 000 000, 1963 elején 1 450 000 köbméter volt a fogyasztás. előzetes számítások szerint 1963 decemberében, 1964 januárjában-februárjában már tartósan 1 450 000 köbmétert kell szolgáltatni naponta. ennek a szükségletnek a kielégítésére a gázművek a nyár óta tartalékol földgázt az Őrszentmiklósi lencsében. a zalából nyáron és ősszel érkezett és Őrszentmiklóson egy korábban feltárt lencsében tárolt földgázt „bontani” kell, át kell alakítani városi gázzá. erre a célra újabb földgázbontót építenek az óbudai gázgyárban. az építési munkálatok jól haladnak, úgyhogy az új típusú - úgynevezett levegőbontásos - berendezés januárban már működik és naponta mintegy 100 000 köbmétert „bont”, teljes kiépítése után 400 000 köbméter bontására lesz alkalmas, tehát az alföldről nagy csővezetékrendszeren budapestre érkező földgáz átalakítására is használható lesz.

a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága, továbbá a gázművek már számol azzal, hogy egy-két éven belül budapestben is lehetőség nyílik az alföldön feltárt földgáz hasznosítására. az elgondolások szerint kezdetben 15 budapesti nagyüzem berendezését alakítják át földgázzal történő fűtésre, s ezzel évente mintegy 60 millió köbméter városi gáz „szabadul”, fel a háztartások számára. természetesen már most foglalkoznak azzal a kérdéssel is, hogyan lehetne a földgázt a budapesti lakónházak fűtésénél hasznosítani, annál is inkább, mert a mostani széntüzelés miatt igen szennyezett budapest levegője./mti/

- 1 -

RA